@345 བློ་སྦྱོང་གསུང་བགྲོས་མའི་ཁ་སྐོང་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་ལ། །སྒོ་གསུམ་དང་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཆོས། །སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་བཞི་ཆུང་ཟད་འདིར་བརྗོད་བྱ། །འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བློ་སྦྱོང་གི་སྔོན་འགྲོའི་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་

བྱེད་པ་ལ། རྟེན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། སློབ་

སྤྱིང་ལས། བདེར་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་པ། །སེམས་

ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡི་རྟེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་མི་རྟེད་ལྷ་མིན་

དང་། །མཁའ་ལྡིང་རིགས་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། །དེས་ན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་

དཀའ་ལ། བདག་གིས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི། དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་

བར་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཅིག་བྱེད་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་མོ། །དལ་འབྱོར་

རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཅི་སྟེ་སྙམ་ན། འདི་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས། ངོ་བོའི་

སྒོ་ནས། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས། དཔེའི་སྒོ་ནས་རྙེད་པ་དཀའ་བ་དང་བཞིའོ། །

དང་པོ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་ཐོབ་པ་ལ། རྒྱུ་

ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཅིག་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས། དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་

བྱས་ཤིང་། །སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི།།

བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས། དགེ་བ་མ་སྤྱད་ཅིང་སྡིག

@346 པ་བསགས་ན། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བདེ་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་

ཡང་ཐོས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་རྒྱུལ་ལ་བརྟགས་ནས།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཕྱིད་པའི་བློས་དཔྱད་ན། ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་

བས། འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་

རྙེད་པར་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི། འོ་ན་དལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞེ་ན།

དལ་བ་བརྒྱད་འབྱོར་པ་བཅུ་སྟེ། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་ལུས་གཅིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་

ནོ༔ དེ་ལ་དལ་བ་བརྒྱད་ནི། མི་མ་ཡིན་པས་བསྡུས་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་།

མིའི་འགྲོ་བ་བས་བསྡུས་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤོང་བའོ། །

མི་མ་ཡིན་པས་བསྡུས་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོའོ།།

ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཕལ་ཆེར་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་མི་གྲགས་ལ། ངན་སོང་གི་སྡུག

བསྔལ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོས་གཟིར་བས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁ་ཁྱེར་འབའ་ཞིག་ལ་སོང་

ནས། ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་ཁོམ་མོ། །ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ནི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཤས་

ཆེ་ཞིང་། འགལ་རྐྱེན་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་པས། ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་

ཁོམ་མོ། །མིའི་འགྲོ་བ་བས་བསྡུས་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་ནི། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་

ཀླ་ཀློ་དང་། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ལོག

ལྟ་སྐྱེས་པ་དང་། ལྐུགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་ཁོམ་མོ། །དེ་ལ་ཀླ་ཀློ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་མི་གྲགས་ལ། མ་བག་མར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་འགལ་

པའི་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྤྱོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་སུ་སྐྲུབ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཆོས་མེད་པའོ། ལོག་པར་

ལྔ་བས་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་གཙོད་པའོ། །སྐུགས་པ་ནི་དབང་པོ་ཉམས་ཏེ།

དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་རྣམ་('DBYE)་ལ་རྨོངས་པས་

@347 ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་

ལས་ཐར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། རིགས་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་ཕལ་ཆེར་འདི་ཉིད་ཀྱི་

ནང་དུ་འདུ་པའི་ཕྱིར་འབྱོར་པ་བཅུ་ནི། གཞན་འབྱོར་ལྔ། རང་འབྱོར་ལྔ་སྟེ་

བཅུའོ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དེས་ཆོས་གསུངས་པ།

བསྟན་པ་གནས་པ། བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་གཞན་འཇུག་པ་ཡོད་པ། གཞན་གྱི་

ཕྱིར་སྣྲིང་བརྗེ་བ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་མར་སྐྱེས་པ། ཡུལ་

དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ། དབང་པོ་ཚང་བ། གནས་ལ་

དད་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དགོན་ཏེ། སྔིར་སངས་

རྒྱས་བྱོན་པའི་བསྐལ་པ་ལ་སྒྲོན་བསྐལ་དང་། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་བསྐལ་པ་

ལ་མུན་པའི་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེང་སང་གི་བསྐལ་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་

སྟོང་བྱོན་པས་སྒྲོན་མའི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མུན་པའི་

བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོན་མའི་བསྐལ་པ་

གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མུན་པའི་བསྐལ་པ་ཁྲི། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐལ་པ་སྣན་

པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོན་བསྐལ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མུན་བསྐལ་སུམ་བརྒྱ།

དེའི་རྗེས་སུ་དཔེ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོན་བསྐལ་གཅིག་འབྱུང་བར་གསུང་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན་སྒྲོན་བསྐལ་བཞིའི་རིང་ལ་མུན་བསྐལ་ཁྲི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་བར་གསུངས་

པ་དང་། སྒྲོན་བསྐལ་ཡང་། སྐྱེས་བུའི་ཚེ་ཡར་འཕེལ་བ་དང་། མར་

འགྲིབ་པ་གཉིས་ལས། ཡར་འཕེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་པར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འཇིག

རྟེན་སྒྲོན་པ་བརྒྱ་ལམ་དེ། །ཞེས་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། འཇིག་རྟེན་

དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དག །ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །རྒྱ་ལམ་ན་ནི་རེས་

@348 འགའ་ཞིག །འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་

ཆོས་གསུངས་པ་ཡང་དཀོན་ཏེ། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་

ནི༏ ལན་མང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་པར་བཤད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པ་གནས་པ་ཡང་དཀོན་ཏེ། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་

ལ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བ་འཇིག་གི་བསྟན་པ་རྫོགས་ནས། བཅོམ་

ལྡན་འདས་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་འབྱུང་བའི་བར་ལ། ལྷུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་བསྟན་

པ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་པོའི་བསྟན་པ་རྫོགས་ནས་

ཕྱི་མའི་བསྟན་པ་མ་ཤར་བར་ལ། བསྟན་པ་མེད་པ་ཁོན་ཡིན་པས། དུས་ཕལ་

ཆེར་བསྟན་པ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་གཞན་

འཇུག་པའང་དཀོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་

པར་བསྒོམ་པ་ཀུན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་རྒྱུད་སྡེ་

བཞི་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་མིང་

ཙམ་ཡང་མ་ཐོས་པར་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བླུན་པོ་དག་གིས་སྦྱར་

བའི་ཚིག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པ་མང་ཞིང་། བསྟན་པ་རྣམ་མ་ལ་ཐོས་

བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ཞིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་

སྙིང་བརྩེ་བ་ཡང་ཉུང་སྟེ། ཆོས་རྗེས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས། སྡོམ་བརྩོན་ཕལ་ཆེར་བཀུར་

བ་ཉུང་། །བཀུར་བ་དེ་དག་སྟོམ་བརྗོན་ཉུང་། །སྤྲིན་བདག་ཆོས་ལ་དད་པ་ཉུང་། །

དད་པ་ཅན་གྱིས་མཆོད་བྱ་དམན། །མཆོད་པ་དེ་དག་ལོག་འཚོའི་རྒྱུ། །གལ་

ཏེ་ལོག་འཚོ་མི་ཟ་བའི། །ཆོས་བྱེད་དེ་དག་དམན་དམན་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལས་མ་འདས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་མིར་སྐྱེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་

ཏེ༔ མིར་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱུ་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དགེ་བ་

@349 བསྒྲུབ་པ་ཉུང་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་

དཀོན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། འཁོར་རྣམ་བཞི་བཞུགས་པ་ལ། ཡུལ་

དབུས་སུ་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི་ནམ་མཁའི་

ཁྱོན་ཙམ། འཁོར་རྣམ་བཞི་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོའི་ཁྱོན་ཙམ་

དུ་སྣང་ངོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། འཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མ་བྱས་

པ་སྟེ། འདི་ཙུང་ཟད་བྱས་པ་ཉུང་ན་ཡང་། འདིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་

ནི་སྣང་ངོ། །དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་ཚང་བ་ཡང་དགོན་ནོ། །གནས་ལ་དད་པ་

ཡང་དགོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་སླེང་

ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འདུག་ན། ཐམས་ཅད་ལུས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་ཅིང་། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་མ་ཚང་ནའང་། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ན་ཡོད་པའི་མྱུ་སྦྱིགས་བྱེད། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་འབའ་ཞིག་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅུ་བདུན་ཚང་ཡང་། རང་འབྱོར་ལྷའི་གནས་ལ་དད་པ་མ་ཚང་བས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལས་འདས་པའ། །དེ་ལྟར

ཡང་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། མིར་འགྱུར་བ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། དལ་བ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས། དལ་
འབྱོར་འདི་ནི་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་རེའི་
ད་རེས་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཚང་དུ་རྟུང་ཙམ་དུ་
འདུག་ན། དེ་ཆུད་མ་ཟོས་པར་བྱས་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་གཅིག
བྱ་དགོས་སྙམ་དུ་རྐང་གི་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་བསྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་གྲངས་

@350 ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེད་པར་དཀའ་བ་ནི། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་དུ་མི་དཀའ་ཡི།

མི་མང་པོ་འདུག་པ་སྙམ་ན། དེ་ནི་བློ་རྒྱལ་དུ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་དཔྱད་མ་

བྱས་པས་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བརྟགས་ན། དལ་འབྱོར་

གྱི་ལུས་ཐོབ་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ལུས་ལོངས་ཙམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས།

གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་ཀྱང་མང་

བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། བར་དོའི་སེམས་ཅན་གཅིག་པོའི་དབང་དུ་བྱས་

ནའང་། ལུས་ལོངས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལོངས་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་མངོན་

ཏེ༑ སོས་ཀ་ལྷ་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཤི་བའི་རོ་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཞག་ན། དེ་

ཉིད་ལ་འབུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་རོ་ཅི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་

ཀྱང་། དེ་སྙེད་ཀྱི་འབུ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ནས། འབུར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་ཡང་

དེ་ཙམ་ན་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ལྟར་

ན་བར་དོ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་སོ། །ཞེས་པའང་དོན་ལ་གནས་པར་མངོན་

ནོ༔ ༔ལུས་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་ཀ་མང་གིས། མིའི་ལུས་ཀ་ཉུང་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། མཐོ་རིས་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཙམ། མཐོ་རིས་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྡུལ་ཙམ། ངན་སོང་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྡུལ་ཙམ། གཞན་དུད་འགྲོ་ནི་ཆང་དར་མའི་སྦང་མ་ཙམ། ཡི་དྭགས་ནི་ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབས་པ་ཙམ། དམྱལ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཚོད་ཙམ་ཡིན་ལ། རང་གིས་མཐོང་

བའི་ཁ་ཐོར་བའི་དུད་འགྲོ་ལ་བལྟས་ནས་ཀྱང་མི་ལུས་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་ཙམ་དུ་

@351 འདུག་སྟེ། ནམ་ལྷ་དབུར་ཁ་ལྟ་བུའ་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་རིགས་ལ་ལྟས་ན།

བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་རེ་རེའི་གྲངས་

ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་སོ། །མིའི་ནང་ནས་ཁང་།

དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྙེད་པར་དཀོན་པ་ནི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་

རྒྱུ་མཚན་ལ་བསམ་པས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་ནང་ནས།

དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པ་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་རྒྱུད་མ་ཐོས་པར་བྱས་ལ།
ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །བཞི་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྙེད་
པར་དཀའ་བ་ནི། ཞི་བ་ལྷས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོར་
ཆེར་གཡེང་གཉའ་ཤིང་གི །བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་རྒྱུད་ལྟར། །མི་ཉིད་
ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པས། དཔེར་ན་ཡོངས་སུ་བརྟགས་
པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ། དེའི་ཁ་ན་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་གཅིག

ཡོད་ལ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྡུས་སྦྲུལ་མིག་ཡ་ཞར་བ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ལོ་

བརྒྱ་ན་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་དུ་མགོ་ཉུག་པ་ཙམ་རེ་བྱེད་པ་དེའི་མགྲིན་པ་གཉའ་ཤིང་གི་

བུ་གར་ཆུད་པ་སླའམ་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་དཀའ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་

པོ་ནི་ཁ་ཡངས་ཤིང་གཏིང་ཟབ་ལ། གཉའ་ཤིང་བུ་གཅིག་ལས་མེད་ལ།

རྡུས་སྦྲུལ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ནས་ལན་རེ་ལས་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་དུ་མི་འབྱུང་ལ། གཉའ་

ཤིང་ཡང་ས་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། རླུང་གིས་བདས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བས།

རྡུས་སྤྲལ་ཤར་ནས་བྱུང་ན་ནུབ་ཏུ་བདས་པ་སོགས་སྲིད་པ་དང་། དེ་གཉིས་འགྲིགས་

པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ན། དུས་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་སྔ་ཕྱི་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱོགས་

ཁྱུ་གང་ཙམ་འཛོལ་ནའང་མི་ཆུད་པས་ཤིན་ཏུ་དུས་དང་ཕོཏ་འཛོལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སླའོ། ། @352 དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཙུང་ཟད་ཅིག་འཛོལ་ན། དལ་འབྱོར་

གྱི་མི་ལུས་མི་ཐོབ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་འཆུག་པ་ཤིན་ཏུ་སླ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་འགྲོ་

བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་བས་ཀྱང་མང་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་

ལུས་ཐོབ་པའི་བག་ཆགས་ནི། གཉའ་ཤིང་གི་བུ་ག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །བག

ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཡང་། འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མང་གི་མིར་སྐྱེ་བའི་

བག་ཆགས་ཉུང་བས་སོ། །རྣམ་རྟོག་གི་འགྱུར་ལྡོག་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མིར་

སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་ལ་གེགས་བྱེད་པར་ནུས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཞན་གྱི་

སྒོ་ནས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་སྙིང་པོ་

ལེན་འདོད་ཀྱི་བློ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་

བཞིའི་སྒོ་ནས་བསམས་ནས་དལ་འབྱོར་ཀྱི་ལུས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་འདུག

མོད། རྙེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དལ་འབྱོར་

གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ནུས་སོ། །

མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་ནུས། ངེས་པར་

ལེགས་པ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་ནུས། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་ནུས་པ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་

བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དང་། །མཐར་ཐུག་གི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་

ནུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག

བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྙེད་དཀའ་བས། །རྨོངས་པ་

དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཅེས་དང་། སློབ་སྤྲིངས་ལས། གང་ཞིག་ཐོབ་
ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་ས་བོན་འདེབས་
བྱེད་ན། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སུ་
@353 ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལྷའི་ལུས་ལ་སོགས་
པ་ནི། རྒྱུ་དགེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། ལུས་རང་
གི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་

ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཙམ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་

འདི་ལས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མི་འདུག་པས། རྙེད་པར་དཀའ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་ལུས་

འདི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཆུད་མ་ཟོས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ད་རེས་

ཡོད་ན་ད་རེས་ཡོད། ད་རེས་མེད་ན་ད་རེས་མེད་དུ་འདུག་པས་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་

ནས་གཏན་གྱི་མདུན་མའི་བར་ཅི་ཟིན་གཅིག་ལྟ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དལ་

འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདིའི་མདུན་མ་བསྒྲུབ་པས་སྙིང་པོ་ལོངས་པར་མི་

འགྱུར་བ་སོགས་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་བ་བསྟན་

ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅི་བྱེད་དགོས་པར་འདུག་མོག། སོས་དལ་དང་ལོང་
ཡོད་ཀྱིས་བྱས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། བཙོན་འགྲུས་དང་བརྩོལ་ཞུགས་དྲག་པོས་
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འབད་དགོས་ཏེ། མྱུར་དུ་འཆ་བས་སོ།། །།
དེ་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། ནམ་འཆི་ངེས་པ་
མེད་པ་བསམ་པ། འཆི་བ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་མོ།།

དང་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་མི་ཀུན་ན་གྲོས་བྱེད་
ཙ་ན། འཆི་ན་མ་གཏོགས་མ་ཤིན་འདི་བྱེད་ཟེར་ཏེ། དེ་གྲོས་རྩ་བ་ནས་ནོར།
འོང་ངེས་ཤེས་པའི་འཆི་བ་པོ། གྲོས་ཐོག་ཏུ་འཇུག་དགོས་གསུངས། དེ་ལ་
ཆོས་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དེ་ཤིན་ཏུ་མད་འཆི་བ་པོ་འོང་ངེས་
ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཆི་ན་མ་གཏོགས་འདི་བྱེད་ཅེས་འཆི་བ་
@354 གྲོས་ཐོག་ཏུ་བཙུག་པ་འདི་ག་ཡིན་མོད་སྙམ་ན། དེ་ལ་འཆི་བ་གྲོས་ཐོག་ཏུ་བཙུག
པ་བྱ་བ་ནི། འཆི་བ་པོ་འོང་ངེས་ཤེས་པར་འདུག་པས། ང་འཆི་བའི་གདེང་

དང་ལྡན་པའི་འཆི་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོང་བ་བྱ་དགོས་སྙམ་པས་ད་ལྟ་ནས་འཆི་

ལུགས་བཟང་པོ་ཅིག་གྲབས་སུ་འཇུག་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་འཆི་བ་མི་

རྟག་པ་འདི་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མི་དགོས། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནའང་དེ་ལ་མི་འཇིགས་

པ་འདི་རང་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་བསྒོམས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས་ད་འདི་ལྟ་བུ་སྒོམ་པར་

བྱ་སྟེ། འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བཀྲ་

ལམ་མེ། ཉེ་འབྲེལ་མཛའ་བཤེས་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཀྲོང་ངེ་ཟས་གོས་

ལ་སོགས་པ་ལ་གསོན་པོར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ཚེ་འདིའི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་ནི་ཚེ་
འདིར་ཡུན་རིང་བསྡོད་པའི་གྲབ་ཤོམ་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་བསམ་ཞིང་། མིག་ཡུལ་
སྣ་ཚོགས་ལ་ཧྲིག་ཧྲིག་ལྟ་བའི་འཕྲོ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་
རང་གཅིག་པུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་བསྡོད་པའི་དབང་མེད་པར་ཚེ་འདིའི་སྣང་བ་ནག་
ཐིབས་ཀྱིས་ནུབ་སྟེ། བདག་གིས་ཀྱང་གཉེན་བཤེས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་རྣ་བས་ཀྱང་
མི་ཐོས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཐོས་པ་ཙམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཏན་གྲིས་ཆེན་
པོ་ཅིག་བྱས་ཏེ། རྒྱུས་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཡང་བར་རང་གཅིག་པུ་ག་ཤེད་དུ་

འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་འབྱུང་བར་ངེས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས།

ཉོན་མོངས་རྒྱུ་བས་ཤར་ནས་ནི། །སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ནི་ཚུད་གྱུར་ཅིང་། འཆི་བདག

ཁར་ནི་སོན་གྱུར་པ། །ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་

ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེས་འདུག་པས་སོ། །སྐྱེས་ཕན་ཆད་

འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། འདུས་པའི་ཐམ་བྲལ་བ་དང་། །བསགས་པའི་

ཐམ་ཟད་པ་དང་། །དར་བའི་ཐམ་རྒུད་པ་དང་། །སྐྱེས་པའི་ཐམ་འཆི་

@355 བར་གསུངས་པ་དང་། སྨྱུ་ངན་བསལ་བ་ལས། སའམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན།།

སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་

འོན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོང་མིའི་འཇིག་རྟེན་དང་། མཐོ་

རིས་ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་ན། །སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བར། །དུས་གཏན་དུ་གནས་

པ་འདི་ལྟ་བུ། །ཞེས་འགའ་ཞིག་མཐོང་ངམ། ག་ཤེད་ན་འདུག་གོ། །ཞེས་

ཡིད་ཆེས་པའི་གཏམ་ལས་ཐོས་སམ། འདི་ལྟ་བུ་མི་འཆི་བ་སྲིད་དམ། སྙམ་

པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་རྒྱུ་དང་ཐོས་རྒྱུ་དང་། ཐེ་ཚོམ་

གྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་ན་གནས་པ་

འཆི་བ་ཡིན། ཅེས་དང་། དང་པོ་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་ནུབ་མོ་ནས། །དེ་ནས་

བཟུང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི། །ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ལམ་གཞན་མ་གོལ་བར།།

འཆི་བདག་དྲུང་དུ་དེ་ནི་ཉེ་བར་འགྲོ་།ཞེས་དང་། མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ཙམ་

ནས་འཆི་བདག་གི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལམ་གཞན་དུ་གོམ་པ་གང་ཡང་

མ་གོལ་བར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ངལ་བ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འགྲོ་བར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པ་སྲིད་ཀྱང་། འཆི་

བདག་གི་དགྲ་བོ་སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པ་མི་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོ་སེང་གེ་དེས། གླང་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་སྟོབས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་ནོན། སྐད་ཀྱི་ང་

རོ་བསྒྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་རི་དྭགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྲག་སྟེ། སྐད་ཙམ་

ཡང་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་ཡང་། འཆི་བདག་གི་བ་སྤུ་ཙམ་ཡང་

བཟློག་མི་ནུས་པར་འཆི་བདག་བྱུང་བའི་ཚེ་རང་གི་སྟོབས་དང་། དྭགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཉམས་ནས་འཆི་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། སེང་གེ་རྣམས་ཀྱང་སེན་མོ་

རྣོན་པོ་གླང་ཆེན་གྱི། །གཟི་བརྗིད་ཟིལ་མནན་སྤྱི་བོར་སྤྱིར་མོས་དབྱལ་ཞིང་གཅད།།

@356 ང་རོ་དྲག་པོ་བསྒྲགས་པས་གཞན་གྱི་སེམས་སྐྲག་བྱེད། །གཡེན་རྡེ་འོངས་ནས་

མཐུ་དང་དྲེགས་པ་བཙོམ་སྙེ་ཉལ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་

རོལ་དགྲ་བོ། ནོར་གྱིས་བསླུག་པ་སྲིད་ཀྱང་། འཆི་བདག་ནི་ནོར་གྱིས་བསླུག

པ་མི་སྲིད། གཞན་ལ་ནོར་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ནུས་པའི་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ཡང་ནོར་

ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཉིད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །གཞན་ཡང་མི་དང་

མི་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་གནོད་འགའ་ཞིག་རིག་སྔགས་དང་སྨན་དང་རྫས་ཀྱིས་བཟློག

པ་སྲིད་ཀྱང་། འཆི་བདག་གི་གནོད་ནི་རིག་སྔགས་དང་སྨན་དང་རྫས་ཀྱིས་བཟློག

པར་མི་ནུས་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས། ཆོས་འདོད་བརྒྱ་བྱིན་འོངས་པའི་གནོད་དག

དང་། །རིག་སྔགས་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་དག་ཀྱང་། །དཀའ་ཐུབ་དགེ་

ལེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཟློག་པ་ནུས། །འཆི་བདག་དེ་ནི་བཟློག་པར་ཡོང་མི་ནུས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་འགའ་ཞིག་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་

བཟློག་པ་སྲིད་ཀྱང་། འཆི་བདག་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པ་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་

ན་སྒྱུ་མ་མཁན་བཟང་པོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་

ཕལ་པོ་ཆེ་སྒྱུ་མའི་སླུ་བྲིད་ཀྱིས་སླུ་བར་ནུས་ཀྱང་། འཆི་བདག་སླུ་བར་མི་ནུས་

པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྐྱེས་རབས་ལས། མང་པོ་འདུས་པའི་

དབུས་སུ་བཟང་པོ་ནི། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཀྱང་བསླུ་བར་བྱེད། །གཤིན།

རྗེ་འདི་ལ་མཚར་གྱིས་མཐུ་གཅིག་ཡོད། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མིག་བསླུ་ཡོང་མི་ནུས།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་འཆི་བདག་ལ་ནི་བཟློག་པའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་དོ།

གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་ལ་བྲོས་པས་ཐར་བ་དང་། དེ་དག་མེད་པའི་སར་གནས་

ཆོག་པ་སྲིད་ཀྱང་། འཆི་བདག་ལ་ནི་མགྱོགས་པས་གྲོས་ཀྱང་མི་ཐར། དེ་དག

མེད་པའི་སར་ཡང་སླེབ་པ་མེད་དེ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ལྔ་མངོན་ཤེས། །མཁའ་

@357 ལ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་། །གང་དུ་སྐྱོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པའི། །གནས་དེར་

ཕྱིན་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཆི་བས་མི་རྩུགས་

པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་

གཏིང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྲག་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་བདག་ལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་ཡོད། ཁོ་བདག་གི་སྙིང་དུ་ནི་འོང་དེ་ལས་

བཟློག་པའི་ཐབས་ནི་མེད། དེ་ལས་ཐར་བ་ནི་མི་སྲིད་པས། འཆི་བར་ངེས་པ་

ལས་མེད་དོ། །ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་གིས། འཆི་བདག་བདུད་ཁོ་མི་སྡོད་ཚུར་

ཚུར་འོང་། །དེ་ལ་བྲོས་པའི་ཐབས་ནི་ཅི་ཡང་མེད། །ད་ལྟ་གཉིད་དང་ལེ་ལོའི་

དབང་སོང་ན། །ཅི་འདྲའི་དུས་གཅིག་བདག་ལ་ནམ་ཡོང་ཨང་། །ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བོ་ཐམལ་པ་རྣམས་ལ་འཆི་བ་འོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུ་ལུས་སྤོང་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཅི་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐྱུ་ལུས་

འདི་ནི་སྤོང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་འཆི་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་མྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་

ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་

པའི། །རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་མི་རྟག་ན། །ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡི། །

ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སློས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེས་

ཕན་ཚད་ངེས་པར་འཆི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྫ་དང་འདྲ་སྟེ། རྫ་དེ་ཡང་

བཟོས་ཕན་ཆད་འགའ་ཞིག་འདུལ་ལེགས་པ་དང་། འཕོལ་ཐབས་ལེགས་པས་

ཡུན་རིང་རབས་ཐུབ་ནས་འཆགས་ལ། འགའ་ཞིག་ཉེས་པ་དང་། འཕོལ་

@358 མ་བཟོད་པས་མྱུར་དུ་འཆག་ཅིང་། མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གསོད་པར

ངེས་པའི་བཙོན་ར་དང་འདྲ། ལྷག་ཆུ་སྒྲུར་བའི་རྫིང་དང་འདྲ། བཤེས་རར་
བཙུག་པའི་ལུག་དང་འདྲ། རི་གཟར་པོའི་ཁ་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་དང་འདྲ།
བྱི་བ་དཀར་ནག་གི་དཔེ་དང་འདྲའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་གསོད་པར་
ངེས་པའི་བཙོན་དེ་བཤན་པའི་ལག་ཏུ་བཙུག་ནས་གསོད་སར་འགྲོ་བའི་ཚེ། གོམ་
པ་གང་ཕྱིན་པས་ཀྱང་། འཆི་བ་ལ་ཐག་ཉེ་ཉེ། དོ་ཕྱིན་པས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་
ཐག་ཉེ་ཉེ། མཐར་གསོད་ས་དེར་སློབ་པ་དང་། བཤན་པས་སྨྱུར་ཏེ་གསོད་
པ་བཞིན་དུ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་ཉི་མ་གཅིག་སོང་འཆི་བ་ལ་ཐག་ཉེ་ཉེ། གཉིས་

སོང་ཇེ་ཉེ། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། གཅིག་སོང་ཇེ་ཉེ་གཉིས་

སོང་ཇེ་ཉེ་སོང་ཨང་སླམ་དུ་བསམ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ནའང་། སྡུགས་ལྷ་བུ་

ལ༑ སྡུགས་རྫོག་གཅིག་སོང་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེ། གཉིས་སོང་ཇེ་ཉེར་སོང་ཨང་སླམ་

དུ་བསམ་མོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། དཔེར་

ན་གསོད་པར་ངེས་པ་ཞིག །གོམ་པ་གང་དང་གང་བགྲོད་པ། །འཆི་བདག

དྲུང་དུ་བསྙེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྡོར་རྩེད་སྦུང་མང་བ་དེ། དེར་འབབ་པའི་རྒྱ་བཅད་ནས

འོག་ནས་བྱ་ག་བཏོལ་ན་རྒྱ་དེ་རྗེར་གྱིས་སྦྱར་དུ་འཛོག་པ་ལྟར། ཚེ་ལའང་ལྷག་རྒྱ

ཆད་པ་ལྟར། སྨོན་པ་ནི་མེད། བྱ་གདོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ལོ་དང་། ཟླ་བ་ཞག

དང་ཟམ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་དལ་བར་དབྲི་བ་ཡིན་པས། སྦྱར་དུ་འཆི

བ་ལས་འོས་མེད་སྙམ་དུ་བསྒོམ། ཞི་བ་ལྷས། ཉིན་མཚན་བསྡོད་པ་ཡོང་མེད

པར། །ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཏེ། །བསྣོན་པའང་གུད་ནས་འོང་མེད་ན།།

@359 བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།

དཔེར་ན། འབྲོས་ས་མེད་པའི་དང་ར་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསད་པར་བྱ་བའི་ལུག

རྣམས་བཙུག་ནས། བཤན་པས་རིམ་གྱིས་གསད་ནས་མཐར་གཅིག་ཀྱང་མི་ལུས་

པ་ལྟར་རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བོའི་བཤས་རར་ཆུག །འཆི་བདག་གི་བཤན་པས་

མཇལ་བཤེས་དང་ཉེ་དུ་སོགས་རིམ་གྱིས་གསོད་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་རང་ཉིད་

ཡའང་འོང་བར་ཤེས་བཞིན་དུ། དེ་ལ་མི་འཇིགས་པར་བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་

གཉིད་ལོག་པ་དྲན་པ་ནི་མ་རྟེ་འགའ་ཞིག་བཤན་པས་གསོད་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། དེ་མ་

ཐག་ཏུ་གསོད་པའི་མ་ཧེ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལ་མི་འཛིན་པར་བཟའ་བཏུང་བྱེད་པ་ལྟར་

ཞེན་ཏུ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཞི་བ་ལྷས། རང་སྡེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་

ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གང་། །

གདོལ་པ་དང་ནི་མ་ཧེ་བཞིན། །ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སུ། །འཆི་བདག

གིས་ནི་ལྟ་བཞིན་དུ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་ཟ་དགའ་ཞིང་། །འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག

ཇི་ལྟར་དགའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་རི་གཟར་པོའི

ཁ་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་དེ་སྟུ་མ་རྣམས་ཕྱི་མས་མ་ཐེན་གྱིས་དོགས་ནས་རྒྱུག་པའི་ཚུལ་དུ་

ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འབབ་པ་ལྟར། །ཚེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྟོ་མ་རྣམས་ཕྱི་མས་ཟིན་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བས་མྱུར་དུ་འཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་མྱུར་བའི་དཔེ་

ཙམ་དུ་ཟད་མོད་ཀྱི། སྐྱེས་བུའི་ཚེ་ཟད་པ་ནི་དེས་འགྲན་པར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་

སྐྱེས་བུ་མདའ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཞིག་གིས། ཕྱོགས་བཞིར་གཅིག་ཆར་དུས་གཅིག

ལ་མདའ་འཕངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཡང་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་གིས་མདའ་བཞི་ཀ་

ས་ལ་མ་ལྷུང་བར་འདུས་ན་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་མོད་དེ་བས་ཀྱང་སྐྱེ་བོའི་ཚེ་ཟད་པ་མགྱོན་

སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀ་འི་ @360 སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །སྐྱེས་བུའི་ཚེ་

འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་མྱུར་མགྱོགས་འགྲོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། གད་གཡང་ཕྱིན་ཏུ་མཐོ་བ་ཡང་བའི་གད་

ལོགས་ན་རྩྭ་ཕུང་གཅིག་ཡོད་ལ། མི་ཞིག་དེར་གཡང་ལ་ལྷུང་སྟེ། ལག

པས་རྩྭའི་ཕུང་པོ་དེ་ཟིན་ལ། རྩྭ་དེ་ལ་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་རེས་མོས་ཀྱིས་

གཅོད་པ་ལ། མི་དེས་རྩྭ་མ་ཟད་གོང་དུ་རྩོལ་བ་བྱས་ན་གད་ཁ་དེར་ཐོན་སྲིད་ལ།

རྩྭ་མ་ཟད་གོང་དུ་ལེ་ལོ་བྱས་ན་རྩྭ་ཟད་ནས་གཡང་ལ་ལྷུང་སྟེ། འཆི་བ་ལས་མ་

འདས་པ་གཅིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་ལེ་ལོ་དང་། སོས་དལ་མི་ཁམ་ཞིང་། དེ་བྱེད་
མི་དྲན་པ་བཞིན་དུ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་ངན་སོང་གི་གཡང་ལ་ལྷུང་ལ་ཁད། ཚེ་
ལྷག་གཅིག་གི་རྩྭ་ཕུང་ཟད་ལ་ཁད་གནས་པ་ལ། ཚེ་ལྷག་ཙུང་ཟད་འདི་ནི་བྱི་བ་དཀར་
ནག་དང་འདྲ་བའི་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྒྲོད་ས་མེད་པར་གཅོད་པ་འདི་
ལ༔ བརྩོན་འགྲུས་དང་འབད་པ་མ་སྟོན་ན། ཚེ་ལྷག་གི་རྩྭ་ཕུང་ཟད་ནས་ངན་སོང་
གི་གཡང་དུ་ལྷུང་ན། གཏན་ཐར་ས་མེད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་འབད་པ་ཐོན་ཅིག །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སློབ་སྦྱོངས་ལས། གལ་ཏེ་ཀླ་གློ་དམྱལ་བའི་བསྡུང་དང་

སྤྱོད་མཚུངས་སམ། །དུད་འགྲོ་ཕན་ཚུན་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ནང་དག་ཏུ། །སྐྱེ་བ་

ཐོབ་པར་གྱུར་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །གཡང་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་

ཉིད་སྟོན། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས། ཉིན་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །

ཚེ་འདིའི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོགས། ཡང་སྐབས་སུ་ཤེས་སྦྱོངས་

ལས། ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་འགྱུལ་མཐར་སྐམ་ཞིང་། །རྨ་པར་འཇིག

ངེས་སྨུགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། །སོ་སོར་འགྲེས་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་མཛད། །

ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ད་ལྟ་བདག་གིས་ལུས་འདི་གཅེས་

@361 པར་སྐྱོང་སྟེ། བདག་ཤི་ནས་ལུས་འདི་མེས་བསྲེགས་ཏེ། ཐལ་བར་གྱུར་པ་གཅིག

འོང་ངམ། ས་འོག་ཏུ་སྦས་ཏེ་རུལ་པ་ཅིག་ཡོད་ངམ། གྱང་ཡོག་ལ་སྦས་ཏེ་

སྐམ་པར་གྱུར་པ་ཅིག་ཡོད་ངམ། ཆུ་ལ་བསྐུར་ཏེ་ཉ་སྲམ་གྱི་ཟའམ། དུར་ཁྲོད་

དུ་བོར་ཏེ་བྱ་དང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པས་ཟོས་ནས་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་

འགྱུར་བའ་དུས་གཅིག་མྱུར་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཨང་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །ཡང་སྐབས་

སྱུ༔ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རང་ཉེ་དུ་དང་

མཛའ་བཤེས་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོང་བའི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་ཚེ། ད་ལྟ་

ཉེ་དུ་མཛའ་བཤེས་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ། ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་འདི་

རྣམས་དང་གཏན་གྱིས་བྱེད་པའི་དུས་འོང་ཨང་སླམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་

ཟས་ཟ་བའི་ཚེ། ད་ལྟ་ང་ཟས་བཟང་པོ་ཟ་སྲི། ནམ་ཞིག་ན་ཟས་བཟང་པོ་ཟ་མི་

ཉན་པར་སྨྲན་ཁ་བ་རྩུབ་པ་ཟོས་ཀྱང་མི་ཕན་ལ་འཆི་བའི་དུས་གཅིག་འོང་ཨང་སླམ་པ་

དང་། གོས་བཟང་པོ་གྱོན་པའི་ཚེ། ད་ལྟ་ང་གོས་བཟང་པོ་གྱོན་ཏེ། ནམ་ཞིག

ན་གོས་ངན་ཤོས་དྲི་མ་ཅན་གཅིག་གི་དྲིལ་ནས་བོར་བའི་དུས་འོང་ཡང་སྙམ་པ་དང་།

ཁྲི་སྟན་བཟང་པོ་ལ་འདུག་པའི་ཚེ། ད་ལྟ་བདག་སྟན་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འདུག

སྙེ། ནམ་ཞིག་ན་ཤིང་བཞིའི་ཁ་ལ་བཏེག་ནས་འགྲོ་བའི་དུས་གཅིག་འོང་ཡང་སྙམ་

པ་དང་། བཞོན་པ་བཟང་པོ་ཞོན་པའི་ཚེ། ད་ལྟང་ཞོན་པ་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་

བུ་ལ་ཞོན་ཏེ། ནམ་ཞིག་ན་རོ་ལས་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཞིག་གི་ཁྲུར་འགྲོ་བའི་དུས་

གཅིག་འོང་ཡང་སྙམ་པ་དང་། ཁྲུས་བྱེད་པའི་ཚེ། ད་ལྟང་ཁྲུས་ལ་སོགས་

པའི་གཙང་སྦྲ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དེ། ནམ་ཞིག་ན་རང་གི་མི་གཙང་བ་ལུས་ལ་གོས་

པ་ཕྱོགས་མི་གཙང་བ་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་འདོར་བའི་དུས་གཅིག་འོང་ཡང་སྙམ་

པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ངེས་པར་འཆི་བ་འོང་བ་ལ་ངེས་ཤེས་

@362 མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་འོང་ངེས་སུ་འདུག་མོད་རེ་ཞིག་མི་འོང་

ངམ་སྙམ་ན། གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚེའི་

ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ཚེའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་འགལ་རྐྱེན་མང་ཞིང་།

ཚེ་གནས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཉུང་བ་དང་ལུས་སྲོག་བྲལ་སླ་ཞིང་འཆི་བདག་ལ་བརྩེ་བ་མེད་

པས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ།

ཆེ་སྟོད་ཆེ་འདིའི་འདུན་མ་བྱས་ནས། ཆེ་གཞུག་ལ་ཆོས་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། ཡང་

འགའ་ཞིག་ད་ལོ་ཆོས་རྒྱགས་ལ་སོགས་བསྒྲུབ་ནས། སང་ཕོད་ནས་ཆོས་བྱའོ་

སྙམ་པ་ཡང་ཡོང་མོད། དེ་ནི་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དཀའ་སྟེ། རང་གི་ལོ་ཕྱི་མ་

དང་། ཆེ་ཕྱི་མ་གང་སྔ་མི་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་ཕྱི་མ་དང་ཆེ་ཕྱི་མ། ཞག་ཕྱི་

མ་དང་ཆེ་ཕྱི་མ་སྔོན་ལ་གང་འོང་མི་ཤེས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། རང་

གི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་
བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། དུས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
སྒྲ་མི་སྙན་པ་ནི། །དུས་ནམ་ཡང་ཚེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་ངེས་ལ། འཛམ་
བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའང་ཐུབ།
ཐ་མའི་དུས་སུ་ལོ་བཅུ་ལ་ཡང་རིང་ཐོས་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་པའི་མི་ཚེ་ལོ་སྟོང་དུ་ངེས་པའོ། །དེ་བས་མང་བ་ཐུབ་པའང་མེད་

ལ༑ དེ་མ་རྫོགས་པར་འཆི་བ་ཡང་མེད་པའོ། །འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་
ཅི་ཡང་མེད་དེ། འགའ་ཞིག་མའི་མངལ་དུ་ཚེ་ཟད་ནས་འཆི་བའང་ཡོད་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་སྐྱེས་ཙམ་ན། ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་ན། ཁ་ཅིག་འགྲོ་ཙམ་ན།
ལ་ལ་དར་ལ་བབ་ཙམ་ན། ལ་ལ་རྒས་ནས་འཆི་བ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །དེ་
@363 སྐད་དུ་ཡང་། མྱུ་ངན་གསལ་བ་ལས། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །
དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་ཙམ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་

ཅིག་ཡོངས་རྒྱུག་ན། །ལ་ལ་ནུས་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབས་

པའི་ཚེ། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟུང་བ་བཞིན།།

ཅེས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ཚེ་ཚད་དུ་ལོ་ཙམ་གྱི་ཟློགས་ནས། སང་གི་ཉི་མ་

ལ་ཚེ་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་གཏན་ཐུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཞི་བ་ལྷས།

དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་

པར་འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རེ་ཞིག་གསོན་དུ་རེ་བའི་བློའི་གཏད་སོ་འགའ་ཞིག །ན་ཚོད་གཞོན་

པ་དང་། ད་ལྟ་ནད་མེད་པ་དང་། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་

པ་དང་། དགྲ་འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་འཚེ་བ་མེད་པས་ཡུན་རིང་དུ་མི་འཆིའམ་སྙམ་

དུ་སེམས་མོད། དེ་རྣམས་གང་གིས་ཀྱང་བློ་གཏད་མི་ཐུབ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞོན་

པས་མི་ཐུབ་སྟེ། རྒད་པོ་རྒད་མོ་ལྷང་ཡང་མི་ནུས་པར་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་

སྔོན་དུ། གཞོན་པ་ཡང་རྩལ་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་ཤི་བ་དང་།རང་ལས་གཞོན་

པ་ཤི་བ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུབ་པ་དང་། ཚོམས་ལས། སྔ་དྲོ་སྐྱེ་བོ་མང་མཐོང་

བཿ ཿ ཕྱི་དྲོ་འགའ་ཞིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཕྱི་དྲོ་སྐྱོ་བོ་མང་མཐོང་བ། སྔ་

དྲོ་འགའ་ཞིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མང་པོ་དག །དར་

ལ་བབས་པའང་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པའི་

གདེང་དྲོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ནད་མེད་པས་མི་ཐུབ་སྟེ།

གདོན་གྱིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་རང་གི་འགྲོ་འདུག་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་པར། གཞན་གྱི་

འདྲེ་ལྡོག་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་ལ། ད་ལྟ་ནད་མེད་སྐྱོ་བོ་ལུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་

@364 གློ་བུར་དུ་འཆ་བ་མཐོང་བས་སོ། །མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པས་མི་ཐུབ་སྟེ། མཐུན་

རྐྱེན་མེད་པའི་སྦྲང་པོ་ནང་ཟམ་ནང་ཚོལ། ནུབ་ཟམ་ནུབ་ཚོལ་བའི་སྟོན་དུ། ཕྱུག

པོ་ཟམ་ནོར་གྱི་མཐའ་བསྐོར་བ་དག་འཆི་བ་དག་མཐོང་བས་སོ། །དགྲ་འཆོ་བ་མེད་

པས་ཀྱང་མི་ཐུབ་སྟེ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དགྲས་འཁོར་བའི་གོ་རར་རྒྱུད་པའི་སྐྱེས་

བུའི་སྟོན་དུ་དགྲའི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ཞིག་འཆི་བ་མཐོང་བས་སོ། །

གདོན་གྱི་འཆོ་བ་མེད་པས་ཀྱང་མི་ཐུབ་སྟེ། །ཤེས་པ་གདོན་གྱིས་སླད་ནས་སེམས་ལ་

རང་དབང་མ་ཐོབ་བྱ་བྱེད་རང་ལ་གང་ངན་བྱེད་པའི་སྟོན་དུ་གདོན་གྱིས་འཆོ་བ་མེད་པའི་

སྐྱེས་བུ་དུ་མ་འཆི་བ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་མི་ཐུབ་སྟེ།

ད་ལྟ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཡང་གློ་བུར་གྱི་འཆི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ

དུ་མ་ཞིག་འཆ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ལ་སོགས་པས

མི་འཆི་བའི་གློ་གཏད་མི་ཐུབ་ལ། རང་གི་གློ་གཏད་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཞི་བ་ལྷས། ནད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུའི།།

ཟས་བཅས་འཚོ་བ་མེད་གྱུར་ཀྱང་། །ཚེ་ནི་སྐད་ཅིག་བསླུ་བ་སྟེ། །ལུས་ནི

ཐང་གཅིག་བརྙན་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཆི་བའི་རྐྱེན

མང་ཞིང་གསོན་པའི་རྐྱེན་ཉུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་ནི་ཆོ་ལྷག་ཙམ་ཟད་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། དེ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྡོད་རྒྱུ་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཚེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཤིན་དུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རླུང་དམར་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཡོད་པའམ་མེ་དེ་རས་སྣུམ་ལ་སོགས་པ་མ་ཟད་ཀྱང་། རླུང་གི་རྐྱེན་གྱིས་ཙམ་ཟད་ཙམ་ཡང་གནས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྤྲོད་འཇུག་ལས། འཆི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ཁར་གནས་པ། །རླུང་དམར་ནང་འདུག

མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། སློབ་སྤྲིངས་ལས། མར་མེའི་མེ་ལྕེ་ཤུགས་

@365 དྲག་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ལྟ་བུའི། །ཚེ་འདི་སྐད་ཅིག་གནས་པའི་གདེང་ཡང་ཡོད་མིན་ན།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཕྱིའི་འབྱུང་བ་བཞེས་ཀྱང་འཆི་བའི་རྐྱེན་

བྱེད་དེ། ནང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་འཁྲུགས་པས་ནད་བསྐྱེད་འཆི་བའི་རྐྱེན་བྱེད། ནད་བཞི་

བརྒྱ་རྩ་བཞིས་རྐྱེན་བྱེད། ལོག་འདྲེན་གྱི་བགེགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུས་ཀྱང་རྐྱེན་བྱེད།

དགྲ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་མིས་རྐྱེན་བྱེད། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་

ཀྱང་འཆི་བའི་རྐྱེན་བྱེད། འཚོ་བའི་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ། ཁང་ཁྱིམ་དང་ཟས་གོས་

ལ་སོགས་པས་འཆི་རྐྱེན་བྱེད། ཐ་ན་རང་ལ་རང་ལས་ཉེ་བ་མེད་དེ། རང་ཉིད་

ཀྱང་འཆི་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆི་རྐྱེན་བྱས་ནས་

འཆི་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་ཁོང་རྣམས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་

རྐྱེན་བྱེད་ལ། རང་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་དག་མེད་པའོ། །དེས་ན་

འཇིག་བརྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ག་དངོས་པོ་འཆི་བའི་རྐྱེན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་

ངོས་བཟུང་རྒྱུ་མི་འདུག་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་རྐྱེན་མེད་པའི་སར་འགྲོ་ས་ནི་

མི་འདུག །རྐྱེན་དེ་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བ་རེས་ཀྱང་འཆི་བར་འདུག་ཅིང་། དེ་ལྟ་

བུའི་འཆི་རྐྱེན་གཅིག་མི་འཕྲད་པའི་གདེངས་མི་འདུག་པས། དེ་རིང་འཆི་བའམ་

སང་འཆི་ཆ་མི་འདུག་པས། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱ་དགོས་སྙམ་

དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་ཤིན་

ཏུ་མང་། །འཚོ་བའི་རྐྱེན་ནི་ཉུང་ཟད་གཅིག །དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བའི་རྐྱེན། །

དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ལུས་སྲོག་ཤིན་

ཏུ་འབྲལ་སླ་སྟེ། ཆུའི་ཆུ་སྦུར་བས་ཀྱང་ཤིད་ཆུང་བས་སོ། །ལུས་སྲོག་འབྲལ་སླ་

བའི་རྩུལ་འདི་ལྟར་ན། གཉིད་ལོག་པ་ལས་སད་པ་དང་། དབུགས་འཕྱིར་འབྱུང་བ་
ལས་ནང་དུ་རྔུབ་པ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀླུ་
@366 སྒྲུབ་ཀྱིས། ཚེ་འདི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་
མི་རྟག་ན། །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྔུབ་གཉིད་ཀྱི་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་
གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བདག་ལ་བརྟེ་བ་
མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་དོ། །འཆི་བདག་ལ་དེ་རིང་སྒྲིང་རྗེ་བས་བཞོག་ཅེས་པའམ།

དེ་རིང་མི་ཁོམ་པས་ཞོག་ཟེར་བ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པས། ཇོན་པས་རི་དྭགས་
འདེད་པའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཟན་པ་སྟོན་དུས་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
གསོད་པ་སྟོན། སླམ་དུ་སེམས་པ་ལས་མེད་པས། དེ་བཞིན་དུ་སོང་བ་མི་
ཤེས་པར་ཚེ་འདིའི་བྱ་བྱེད་མང་པོ་ཅིག་གི་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་པ་ནི། འཆི་བདག
གི་གཤིན་རྗེས་མ་རངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྲིལ་བའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། སློབ་སྦྲིངས་
ལས། འདི་ནི་སང་བྱ་འདི་ནི་ཐང་གཅིག་འོག་ཏུ་བྱ། །འདི་ནི་དེའུ་རེ་བྱེད་སྙེ་བོ་
བསམས་པ་ན། །གཤིན་རྗེ་བེ་ཅོན་ལག་ཐོགས་ཟུར་གྱིས་ལྟ་བ་ཡི། །མིག་རྩ་

དམར་ཁྲོས་མ་རངས་གད་མོ་རི་སླམ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་

ན་ད་ནི་དེ་རང་འདི་བྱ་སང་འདི་བྱ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར། དེ་རིང་འཆི་ན་འདི་

བཞིན་བྱ། སང་འཆི་ན་འདི་བཞིན་དུ་བྱེད་སྙམ་པའི་གདེངས་གཅིག་ད་ལྟ་ནས་གྲབས་

སུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཆོས་རྗེ་ཡང་དགོན་པས། བདུད་འཆི་བདག་གི་

བྲེལ་ཁོམས་ཀྱི་དུས་མི་རྩི་ཆོ་ངེས་མེད་ལ་འཆི་བའི་དུས་བཏབ་མེད། དུས་དེ་རིང་

འབྱུང་བཞི་དང་རྣམ་ཤེས་བྲེར་གྱུར་ན། །གདེང་བློ་བདེ་ཅིག་ཚགས་སུ་ཆུད་དམ་

སེམས་ཅིག་ཨང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངོ་བོ་ཐེེས། ཚོ་ན་ཡུན་ཐུང་

ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། །ཚེ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཅི་ཙམ་མི་ཤེས་ན། །ངང་པས་ཆུ་

ལ་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་པ་རང་ལ་བླང་བར་རིགས། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གི་ཚེ་དེ་རིང་ཙམ་གྱིས་མ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་

@367 ཡང་མི་འདུག །ཚེ་ཐུང་ཟད་མ་རྫོགས་སུ་ཟིན་ཡང་ཆོ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་

འོང་བ་འདུག །བར་ཆོད་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་བ་འདུག།

རྐྱེན་དེ་རྣམས་བར་གཅད་བྱེད་པ་ལ་ཡིངས་པ་ནི་མི་སྲིད་འདུག །བར་དུ་གཅད་

རྒྱུའི་ལུས་སྲོག་ནི་འབྲལ་ཤིན་ཏུ་སླ་བར་འདུག་ཅན། བདག་དེ་རིང་ཉི་མིའི་ངོ་
ལ་མི་འཆི་བའི་གདེང་མི་འདུག །དེ་རིང་སང་ལ་ཤི་ན་ནི་སྡུར་ཕན་ཆད་འཆི་བ་
གྲོས་ཁག་ཏུ་བཙུག་པའི་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་མ་གྲུབ། འཆི་ཅན་བདག་ལ་ཅི་འདྲ་བ་
གཅིག་འོང་བ་འདུག་གེ་ཨ་ཙམ། ད་ནི་བདག་ནི་ཚེ་འདི་ཇི་ལྟར་སོང་ནའང་སོང་།
འཆི་བའི་དུས་སུ་ཕན་པའི་ཆོས་གཅིག་དེ་རིང་ནས་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །གསུམ་
པ་འཆི་བ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ནི། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་

པའི་ཚེ། ཚེ་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་། འཆི་བདག་ལ་འཐབ་པས་ཟློག་པའམ། ངོ་ཆེན་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འགྱུབ་པ་མི་སྲིད་དེ། །སྲོག་ལ་བླུད་དུ་མི་འདོད། ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་གྲོགས་པ་གང་ཡང་མཉམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་ཟིན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །ཞེས་དང་། བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་། །སྲོག་ཆད་པ་ཡི་ཚོར་བདག །བདག

ཉིད་གཅིག་པུས་སྐྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཟས་

ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ནི་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། འཆི་བདག་ལ་སྦྱིན་པས། ཙུང་

ཟད་ཀྱང་བསླུ་རུ་མེད། ཚེ་ལ་སྣད་ཅིག་ཀྱང་འཕྱུད་དུ་མེད། ཕ་རོལ་ཙུང་ཟད་

ཙམ་ཡང་ཁྲིར་དུ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དྲག་པ་དང་དབང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་

འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཕྱོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་མི་ཕན་གྱི་ཁ་ལ་སླར་གནོད་དེ། ། @368 སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་རྙེད་མང་བཀུར་སྟིར་བཅས། །བདག་ལ་མང་པོ་

དགའ་བོ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སྙེམས་པ་འཆང་ན་ནི། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་

པ་སྐྱེ། །དེ་བས་རྣམ་པར་རྨོངས་པའི་ཡིད། །གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ།།
དེ་དང་དེ་སྟོང་སྟོང་འགྱུར་དུ། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་། །ཞེས་
དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཚེ། དེའི་
དུས་ན། ཆོས་མ་ཡིན་པ་མགོན་དང་སྐྱབས་གཞན་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།
འོ་ན་དེའི་ཚེ་གང་གིས་ཕན་ན་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱས་ན་ཕན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
དེ་ཚེ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་
མདོ་ལས། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན། ཆོས་ནི་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་། རྟེན་དང་།

གླིང་དང་། དཔུང་གཉེན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་

བྱས་ཀྱང་འཆི་འོ་སྙམ་ན། འཆི་ལུགས་མི་གཅིག་པ་སོགས་ན། གསུང་

བགྲོས་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འཆི་བ་ནི་འོང་བར་འདུག །ནམ་

འོང་ནི་ཆ་མི་འདུག །དེ་ལ་ཕན་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་འདུག་པས། འཆི་

བལ་མི་འཇིག་པའི་གདེངས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ལ་མི་འཇིགས་སུ་ཡིས་བྱིན། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་

ཐར་བ། །གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་གྱུར་ན། །ཇི་ལྟར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག།

ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །རང་

ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོངས་ཤེས་རྣལ་བཞིན་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་

མ་རུངས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མི་སྙིང་ཅན་ཀུན་རང་

ལ་ཕྱི་ཐག་བསྲིངས། རང་མི་བསླུ་ན་ཞེ་ནས་ཀྱི་ལྷ་ཆོས་གཅིག་མཛོད་ཅེས་ཡང་

དགོན་པས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདི་བློས་བཏང་བའི་ཆོས་རེ་བྱེད་པ་

@369 གལ་ཆེའོ། །འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།

དེ་ལྟར་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཚེ། ཚེ་འདིའི་འཁོར་པ་སོགས་

གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བ་འདུག་ན། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དམ་སྙམ་ན།

རང་གི་བྱས་པའི་ལས་དགེ་སྡིག་ནི་ཤུལ་དུ་ཡང་མི་སྡོད་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། མེད་

པར་ཡང་མི་འགྲོ། ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། རྒྱལ་

པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། དུས་ཀྱི་ཉིན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་གྱུར་ན། །ལོངས་

སྤྱོད་མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྲངས། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་གང་དང་གང་འགྲོ་

ཡང་། །ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲངས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྒོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་

ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསམ་པ། དེའི་འབྲས་བུ་བསམ་པ། ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

རྣམ་པར་བཞག་པ། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་

དགེ་བའི་ལས་དང་དགེ་བའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེ་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་སླང་བའི་གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག

ཚང་བའི་ལས་སོ། །མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེ་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་

བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་སློང་

བའི་གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཚང་བའི་ལས་སོ། །མི་དགེ་བ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་

སྟེ༔ ལུས་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་གསུམ། ངག་གི་ལས་མི་དགེ་བ་བཞི། ཡིད་

ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་གསུམ་མོ། །དེ་རེ་རེ་ལའང་གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་མཐར་

ཐུག་བཞི་བཞི་ཚང་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྲོག་གཅོད་པའི་གཞི་ནི། རང་

ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སློང་གཉིས་

@370 ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་

ཡང་བྱེ་བྲག་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཤད་

པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ངེས་པར་བཟུང་ནས་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་

པ་ནི། ལུག་ཁྱུ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ལྷས་སྦྱིན་གསད་པར་འདོད་ནས།

མཆོད་སྦྱིན་ལ་དེར་འདུག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། མཆོད་སྦྱིན་གསད་པས་ནི།

སྲོག་གཅོད་པའི་མི་དགེ་བར་མི་འགྲོ་བའོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་ཞུགས་པ་ནི། །གང་

གསད་པར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བྲེ་བྲག་མ་ཞུགས་པ་

ལ་ནི། ནོར་ནས་བསད་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་

པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཀུན་ནས་བླང་ནས། ཀུན་སློང་གསད་པར་འདོད་པའོ། །

སྦྱོར་བ་མཚོན་བསྣུན་པའམ་དུག་དང་གཡང་ལ་བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་ངམ་གཞན་

ལ་བསྒོས་པས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །མཐར་ཐུག་ནི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མ་

ཤི་བའི་སྔོན་རོལ་དུ་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ཤི་བའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྲོག་གཅོད་པ་

ནི༔ བསད་བྱ་དེའི་ཤ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་ནས་གསོད་པའོ། །ཞེ་སྡང་གི་ནི།

ཕ་རོལ་པོ་ལ་སྙིང་ན་བའོ། །གཏི་མུག་ནི་སར་ཤིག་པ་དག་ཕ་མ་རྒས་པོ་ལ།

རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའོ། །མཐར་ཞེ་སྡང་གིས་སོ། །གཉིས་

པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི། རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གིས་བདག

ཏུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི། རྐུ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་

ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལའང་བྱེ་བྲག་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པ་གཉིས་

སོ༔ །ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཀུན་ནས་སླངས་ནས་ཀུན་སློང་མ་

བྱིན་པར་ལེན་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་མཐུ་དང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕྲོག་པ་དང་།

འཇབ་བུས་དང་། བཙོལ་བ་གནོངས་པ་དང་བཞགས་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་རང་ངམ་

@371 གཞན་ལ་བཙོལ་བས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །མཐར་ཐུག་ནི་གནས་ནས་སྤགས་པ་དང་།

ཐོབ་བློ་གཉིས་གང་རྫེས་ལ་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་སློངས་པ་

ནི༑ རྫས་དེ་ལ་ཆགས་པས་སོ་།ཞེས་སྨྲང་གིས་ནི། རྫས་ཀྱི་བདག་པོ་

དེ་ལ་བསད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཏི་མུག་གིས་ནི། མ་བྱིན་པར་བླངས་

པ་ལ་ཉིས་པ་མེད་སྙམ་དུ་ལིན་པའོ། །མཐར་ནི་འདོད་ཆགས་གྱིས་སོ། །འདོད་

པས་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་གཞི་ནི། སྐྱེས་པ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དང་།

ཕ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བདུན་རྒྱུད་རྣམས་དང་། སྨད་འཚོང་མ་རིན་བཅལ་ནས་ལོངས་

མ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་རྟེན་དང་།

ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་གནས་དང་། གད་ཁ་དང་། སྣང་བ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་

པའོ། །དུས་མ་ཡིན་པ་ནི། སྦྲུམ་མ་དང་། ཟླ་མཚན་འཛག་པ་ལ་སོགས་

པ་དང་། སྨྱུ་ངན་གྱི་གདུངས་པའོ། །ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི། ཁ་དང་

གཤང་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལ་

འགའ་ཞིག་བྲི་བྲག་ཞུགས་པ་དང་། མ་ཞུགས་པ་ཁྱད་མེད་གསུངས་མོད། འཕན་

པ་ཐོགས་མེད་ནི། བྲི་བྲག་ཞུགས་མ་ཞུགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད། ཅེས་

གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བླངས་ནས།

ཀུན་སློང་འདོད་པས་ལོག་གཡེམ་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ཁྲི་ལས་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་

པ་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །འདི་ལའང་

འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བླངས་བ་ནས། འཇིག་བདེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འདོད་

པའོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་གཞན་གྱིས་ཆུང་མ་ཆུད་གསན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་

ལ་གནོད་པར་སེམས་པའོ། །གཏི་མུག་གི་ནི་སར་ཤིག་པ་དག །མ་བག

མར་བླངས་ཏེ། ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལྷ་བུའོ། །མཐར་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རྫོགས་

@372 པར་བྱེད་དོ། །རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་གཞི་ནི། སྨྲ་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་

པ་ནི། །སྨྲ་བར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་

པ་གང་རུང་གི་ཀུ་ནས་བླངས་ནས་ཀུན་སློང་འདུ་ཤེས། གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནས་སྨྲ་

བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་སླ་བར་བརྩམས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ཕ་རོལ་

པོས་དོན་གོ་བའོ། །མཐར་ཐུག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །

ཕྲ་མ་སླ་བའི་ཡུལ་ནི། གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་གཉིས་སོ། །བསམ་པ་ནི་དེར་

འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་གི་ཀུན་ནས་བླང་སྟེ་ཀུན་སློང་དེ་གཉིས་

འབྱེད་པར་སླ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་སླ་བར་བརྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག

འབྱེད་པའི་ཚིག་དེ་བདེན་ཡང་རུང་མི་བདེན་ཡང་རུང་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །མཐར་

ཐུག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ད། །ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་ནི། ཀུན་

ནས་མནར་སེམས་པའི་ཡུལ་ལོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ།།

ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་གི་ཀུན་ནས་བླངས་ནས་ཀུན་སློང་ཕ་རོལ་པོའི་ཞེ་ལ་ཕོག་པའི་

ཚིག་སྨྲ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་སྨྲ་བར་བརྩམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ཕ་

རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །མཐར་ཞེ་སྡང་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ངག

འཁྱལ་སྨྲ་བའི་གཞི་ནི། སེམས་ཅན་ཅི་རིགས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་དེར་འདུ་

ཤེས་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་གི་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་ཀུན་སློང་ངག་འཁྱལ་སྨྲ་བར་འདོད་

པའོ། །མཐར་ཐུག་སྲུས་ཟིན་པའོ། །མཐར་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་

རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བརྣབ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་གཞི་དང་འདྲའོ།།

བསམ་པ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་གི་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། ཀུན་

སློང་མི་རིགས་པར་བདག་གི་བྱ་བར་འདོད་པའ། །མཐར་ཐུག་བདག་གི་བྱའོ་

སྙམ་དུ་བློས་ཐག་ཆོད་པའོ། །མཐར་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །

@373 གནོད་སེམས་ཀྱུ་གཞི་ནི། །ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞིའོ། །བསམ་པ་ནི།

དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་གི་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་ཀུན་སློང་

གནོད་པར་བྱར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་གནོད་པར་བྱ་བ་སེམས་པའོ། མཐར་

ཐུག་གསོད་པའམ་ལོངས་སྤྱོད་ཕྲལ་བ་གང་རུང་གི་གནོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་བྱའོ་སྙམ་

དུ་བློས་ཐག་བཅད་པའོ། །མཐར་ཞེ་སྡང་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལོག་པར་

ལྟ་བའི་ཡུལ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་འདུ་ཤེས་ནི་དེར་

འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། ཀུན་

སློང་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་སེམས་པའ།།

མཐར་ཐུག་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་སྨྲམ་དུ་བློས་ཐག་བཅད་པའོ། །མཐར་གཏི་མུག

གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་སྟེ། སྲག

གཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་གསུམ། རྫུན་སྤོང་བ་ལ་སོགས་

པ་ངག་གི་ལས་དགེ་བ་བཞི། བརྣབ་སེམས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དགེ་

བ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བཅུའོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་སྔར་གྱི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་

ལས་ལོག་པ་ཡིན་མོད། དེ་དག་གཅིག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། སྲོག་གཅོད་པ་

པ་སྤོང་བའི་གཞི་ནི། སྲོག་གཅོད་པའི་གཞི་དང་འདྲའོ། །བསམ་པ་འདུ་ཤེས་ནི། །དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། ཀུན་སློང་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་མཚོན་བསྣུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་འཆི་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གཞི་དེ་གསོད་པ་སྤངས་པའོ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ད་དག་གི་འབྲས་བུ་བསམ་པ་ནི། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་། འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་

@374 པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ཆེན་པོར་སྤྱད་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ། འབྲིང་དུ་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུར་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །མདོ་འགའ་ཞིག་ལས། འབྲིང་དུ་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོ་དང་ཆུང་ངུར་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་མ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲིང་དུ་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཤོས་དང་། ཆུང་

ངུར་སྨྱིད་པས་ཡི་དྭགས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ཞོས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་འབྲིང་དུ་སྨྱིད་པས་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་
ཆེ་ཞོས་དང་། ཆུང་ངུ་སྨྱིད་པ་དེ་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ཞོས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ན་མི་དགེ་བ་བཅུའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་ལས་མཐོ་རིས་
སུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །སྲོག་གཅོད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྨྱོང་
བ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་
གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ངན་སོང་ལས་

ཐར་ཏེ། མར་སྐྱེས་ཀྱང་སྲོག་བཅོད་པ་ལ་དགའ་བའོ། །དེས་ན་དེང་སང་གི་

མི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་དགའ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་དུ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཡང་། མི་

དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བའོ། །སྲོག་གཅོད་པའི་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་

གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ནད་མང་བ་ལ་སོགས་

པའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་ཕོངས་

པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་རང་དབང་སྤྱད་དུ་མེད་པར་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་

ལྟ་བུའོ། །འདོད་ལོག་གི་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་ཆུང་མ་མི་

@375 བསྲུན་པ་དང་། གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །རྫུན་གྱི་མྱོང་བ་རྒྱུ་

མཐུན་ནི། མིར་གྱུར་ཀྱང་སྐུར་པ་ཡང་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསླུ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །ཕྲ་མའི་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། མཛའ་བཤེས་ཉུང་བ་དང་།

ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་མྱུར་དུ་ཕྱེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་

ནི༐ གཞན་གྱིས་རང་ལ་གང་སྨྲས་པ་ད་ཡང་རང་གི་ཡིད་དུ་མི་འོང་། རང་གིས་

གཞན་ལ་སྨྲས་པའང་ཀུན་སློང་ངན་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྙིང་ལ་ཕོག་པའི་ཚིག་ཏུ་

འགྱུར་བའོ། །ངག་འཁྲུལ་བའི་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་མཚུན་ནི། །རང་གིས་བདེན་པར་

སྨྲས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པས་ཚིག་མི་བཙན་པ་དང་ཚད་མར་མི་འཛིན་

པའོ། །བརྟབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་མཚུན་ནི། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཚོག་མི་

ཤེས་པའོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་མཚུན་ནི། ཞེ་སྡང་ཆེ་བའོ། །ལོག

ལྟའི་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་མཚུན་ནི། །ཤེས་རབ་ཆུང་བ་དང་། །བྲུ་བ་དང་བྲུ་བ་མ་ཡིན་པའི་

ཆ་ལ་རྨོངས་པའོ། །དེས་ན་དེང་སང་གི་མི་རྣམས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་གང་
དང་གང་འདུག་པ་རྣམས། དེ་དང་དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འབྱུང་བས་
སྲོག་གཅོད་པས་ས་ཕྱོགས་གཟམ་དངས་ཆུང་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། མ་བྱིན་
པར་ལེན་པས་ལོ་ཏོག་ལ་སེར་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་མང་བ་དང་། འདོད་ལོག
གིས་ཕྱོགས་རྡུལ་གྱིས་འཁྲིགས་པ་དང་། །རྫུན་གྱིས་ཕྱོགས་འདམ་རྫབ་དང་དྲི་ང་བ་
དང་། ཕྲ་མས་ས་ཕྱོགས་མཐོ་དམན་ཅན་དང་། ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་ཚ་སྒྲོ་ཅན་དང་

ངག་འཁྱལ་གྱིས་དུས་འགྱུར་ལྡོག་ཅན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་ཀྱིས་

འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རོ་ཁ་བ་དང་། ལོག་ལྟས་

འབྲས་བུ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་དེ་ལྟ་བུ་གང་ན་

@376 འདུག་ཀྱང་མི་དགེ་བ་དེ་དང་དེའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་

པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ལྔ་ལས། སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་

ལྔའི་སྒོ་ནས་དང་། ལས་སྟོབས་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། འཕེན་བྱེད་དང་

རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་

དང་། འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དགེ་མི་དགེ་ལས་རྣམས་གསོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སོག་སྙམ་ན། སེམས་

པ་ལས་བྱུར་པ་ལྟའི་སྒོ་ནས་གསོག་པར་གསུངས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་

མཆོན་ན། བསྒོ་བ་སེམས་པ་ལས་བྱུར་པ་ནི། གསོད་པ་པོ་དེ་སེམས་ཅན་

གསོད་པ་ལ་གཏིང་ནས་མི་མོས་ཤིང་འཆོར་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་ཁ་

དྲག་པོའི་སྒོ་དེ་དབང་མེད་དུ་གསོད་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསོལ་བ་གདབ་པ་

སེམས་པ་ལས་བྱུར་པ་ནི། རང་སྟོག་གཅོད་པ་མི་མོས་ཀྱང་། ཉེ་དུ་མཛའ་

བཤེས་ལ་སགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེའི་ངོ་མ་ཚོག་པར་གསད་པ་ལྟ་བུའོ།།

མི་ཤེས་པ་སེམས་པ་ལས་བྱུར་པ་ནི། བྱིས་པ་ཆུང་ངུས་སྟོག་གཅོད་པའི་ཉེས་དམིགས་

མ་ཤེས། ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོ་ཡང་མེད་ཀྱང་རྩེ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་

གྲོགས་སྦུར་ལ་སོགས་དང་བྱིའུ་ལ་སོགས་པ་གསོད་པའོ། །རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་

ཞེན་པའི་སེམས་པ་ལས་བྱུར་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ།

སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སེམས་

པ་ལས་གྱུར་པ་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ར་དང་མ་ཧེ་ལ་སོགས་པ་གསོད་

པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་

ལའང་། སེམས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི། བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་

ལས་སུ་གསུངས་པས། འབྲས་བུ་སྨྱོང་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱས་

@377 ལ་བསགས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་སྨྱོང་ངེས་སུ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་

རང་གི་མ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འདོད་པ་དྲག་པོ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་དང་།

དགྲ་ལ་གནོད་པ་འཁྲོལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒོམ་པ་ནི། མ་བྱས་ལ་བསགས་

པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ། ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་འབྱུང་

ཉེ་ལ་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཕྱོགས་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །དགེ་བ་ལ་

ཡང་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་ཀྱི་ཡན་ལ་བཏང་བའི་བཟླས་བརྗོད་ལྟ་བུ་སྟེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀུན། །ཡུན་རིངས་དུས་སུ་

སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་

དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱས་ལ་བསགས་པ་ནི། དང་

པ་ལ་སོགས་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཆོ་འདིའི་རྣམ་རྟོག་ལ་

སོགས་པ་མ་འདྲེས་པར་མ་གཡེངས་པའི་སྒོ་ནས། བསམ་པ་ཐག་པའི་སྒོ་གསུམ་

གྱི་དགེ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྒྲུབས་ཏེ། རྗེས་སུ་དགའ་བ་བསྒོམ་པའོ། །མ་

བྱས་ལ་བསགས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའོ། །

ཀྱི་མི་དག་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་དང་། རང་གིས་

བྱས་པའི་དགེ་བར་བསམ་པ་རྣམས་ནི། བྱས་ལ་མ་བསགས་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་

ཆེ་བ་འདྲ་ཞིང་མི་དགེ་བ་ནི། ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་ནས། ཚིག་རྩུབ་

པ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཕོག་ངེས་གཅིག་སྨྲ་སྟེ། ངའི་ཤུགས་ལེགས་པ་གཅིག་ཐབས་

སླམ་དུ་བསམ་ན། དེའི་རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མི་དགེ་བ་ཞེས་པ་མི་དགེ་བ་ཆེན་

པོ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་དམྱལ་བར་འཕེན་ནུས་པ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་

ཉེ་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བར་སྣང་བས་བློ་ཞིབ་ལ་བླངས་ནས་བླང་དོར་ཚུལ་

བཞིན་མ་བྱས་ན་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་འཁྲིད་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཏུག་པར་འདུག་པས་དྲན་

@378 འཛིན་བྱེད་པ་གཡལ་ཆེ་སྟེ། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བའ་ཞལ་ནས་འོ་ཅག་གི་དགེ་བ་ནི།

ཚིག་འབྲུ་ལ་བརྟེན་མི་དགེ་བ་ནི་དོན་ལྡན་དུ་འགྲོ་གསུངས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

ཁམ་པ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས། ད་རེས་དགེ་བ་དོན་མཐུན་གཅིག་མ་བྱུས་ན། རིན་

པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྟོང་ལོག་བྱེད་དོ་གསུངས། དགེ་བའ་བཤེས་གཉེན་ཀ་མ་

པའ་ཞལ་ནས། རིན་ཆེན་གླིང་དུ་ཕྱིན་ནས་དུག་གི་སྟོང་པོ་ཁུར་ཡོང་ཉེན་ཡོད་དོ་

གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་མ་ལྡན་པའི་སྒྲོནས་རྣམ་གྲངས་

རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། འདི་ལ་ལུགས་དུ་མ་འདུག་ནའང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་

ཀྱིས། རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོར་གྱུར་གཞི་

ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་བས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ལ་

བརྩོན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟག་ཏུ་

བྱེད་པ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུས་མི་དགེ་བ་ཉིན་རེ་ལ་སེམས་ཅན་འདི་

ཙམ་གསོད་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྦྱོར་སེམས་ཅན་གཅིག་བསད་

པ་དང་། དམ་བཅས་ནས་གཅིག་བསད་པ་གཉིས་སེམས་ཅན་གཅིག་བསད་པ་མཉམ་

ཡང་། རྒྱུན་དུ་དམ་བཅས་ནས་བསད་པ་དེ་སྡིག་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ཡང་ཉི་མ་རེ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་འདི་ཙམ་རེ་བྱེད་དམ་བཅས་
ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་དམ་མ་བཅས་པར་ཉིན་ཅིག་ཆོས་སྤྱོད་དྲག་པོ་བྱས་
པ་དང་དམ་བཅས་ནས་ཉིན་ཅིག་ཆོས་སྤྱོད་བྱས་པ་གཉིས་ཀུན་སློང་ལ་སོགས་པ་མཉམ་
པའི་སྒོ་ནས། ཉིན་ཅིག་ཆོས་སྤྱོད་བྱས་པར་མཉམ་ཡང་། རྒྱུན་གྱི་ནང་དུ་རྟོགས་
པའི་ཉིན་གཅིག་པ་དེ་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པའི་སྒོ་
ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་སློང་ན་སྟོངས་ཆེ་སྟེ། མི་དགེ་བ་ལ་བརྗོན་

ན་རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །དགེ་བ་ལ་ཡང་དད་པ་དྲག་པོ་དང་

@379 སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའ་བསམ་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླང་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་

རྣམས་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་ར། །གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་

པ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ཞེས་དགའ་བ་བསྒོམ་པའི་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་།དགེ་

བལ་ཡང་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་འདད་ལྟ་བུ་བྱས། ཞེས་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་

དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་ཀྱང་རྗེས་

སྣུ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ན་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆུང་ངུར་འགྱུར་བས། མ་དགེ་བ་

གང་བྱས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་

དུ་དགེ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་མ་ཡིན་ཡང་། རྗེས་སུ་དགའ་བ་

བསྒོམས་ན་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བས་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རློམ་སེམས་མེད་

པར་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ལྡན་ལ་གཉིས་

ཏེ༑ དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྡིག་པ་དང་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སྟོབས་ལྡན་

དུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་ན་མཚམས་

མེད་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དང་། མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་ལ་དེ་དང་ཉེ་བའི་ལས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་པ་ལྷ་བུའི་སྡིག་པར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་ན་མཚམས་མེད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་བརྐུས་ན་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་ལྗི་བ་སྟེ། མདོར་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྡིག་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བསགས་ནའང་། སྡིག་པ་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་

ཡང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཏེ། མེ་ཏོག་གཅིག་གཏོར་ན་ཡང་། དགེ་བ་

སྐྱོབས་ལྡན་ནམ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བསགས་ཀྱང་དགེ་བ་སྐྱོབས་ལྡན་དུ་

@380 གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་

ལས། མི་གཅིག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཕྱུང་ཞིང་ལོངས་

སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པའི་སྡིག་པ་ལས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ལ་ཁྲོས་

པའི་སེམས་ཀྱི་མ་རུངས་པ་འདི་ལ་བལྟོས། །ཞེས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ན་སྡུ་མ་ལས་

ཆེས་སྡུག་པ་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་ན་ཡོད་མི་

ཤེས་པས་ཕྱོགས་འདི་ལའང་དྲན་འཛིན་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔར་གྱི་

མིག་བཏོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་བྱིན་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུལ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས།

ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ལ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་གཅིག་ལྟས་ན་དེ་

ཆེས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་ཕ་མ་ལ་ཡང་། ཚིག

ངན་ཙུང་ཟད་ཙམ་བརློག་པ་ལ་སོགས་པ་སྡིག་པ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལ་ཡང་སྡིག་པ་སྟོབས་

ལྡན་དུ་མཕྲད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསླན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་

ལའང་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དུ་མཕྲད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའ་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་འཇོག

པའི་སྒོ་རེ་རེས་ཀྱང་གོང་དུ་མཕྲད་པའི་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་

དམྱལ་བ་རྟུ་འཕེན་ནུས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ནི་སྟོབས་ལྡན་དུ་འཇོག་པའི་སྒོ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་

འབྱུང་བར་སྣང་སྟེ། གཞན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་

དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླང་སྟེ། ཚག་རྩུབ་དྲག་པོ་སྨྲ་སྟེ། དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་

པ་ཡང་འབྱུང་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དམྱལ་བ་སྐྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་

སྲུ་འདུག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་བསགས་ནས་ཡིད་བདེ་མོར་འདུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་

མི་རིགས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས། དམྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །ཇི་ལྟར་བདག

ཡིད་བདེ་མོར་འདུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མི་དགེ་བ་དམྱལ་བར་

འཕེན་ངེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ན། རྒྱུ་མང་པོ་དང་། རྩོལ་བ་དྲག་པོ་དང་།

@381 ཡུན་རིང་པོ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་ཀྱི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོབས་ལྡན་དུ་འཛོག་པའི་སྐོགང་

རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན། ཚིག་དེ་ཙམ་བརྗོད་པའམ། རྣམ་རྟོག་གི་འདུ་འཕྲོ་

ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དམྱལ་བར་འཕེན་ནུས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚིག་ངན་དེ་

ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པར་

མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཁྲིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་

དགེ་སྟོབས་ལྡན་དུ་འཇོག་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་

སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སྟོབས་ལྡན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་སྣང་

སྟེ༑ བྱམས་པ་སེ་ཆེན་སྐྱའི་མདོ་ལས། དམྱལ་བར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་

དུ་འགྲོ་པའི་ལས་བཞི་གསུངས་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསླབ་པ་ཉམས་པས་དགེ་

འདུན་གྱི་དད་རྫས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའ་
རྒྱུ་གསུངས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་འཕྲལ་དུ་
བཤགས་པ་མི་བྱེད་པར་ལྟུང་བ་དང་ཞག་ཏུ་འགྲོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ལ་ཕྲག་དོག་པ་རྣམས་གསུངས་པ་ལ། ལྟུང་བ་སྤྱོད་པ་ལ་བག་ཚ་བ་ཙམ་
དུ་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། ལྟུང་བ་བྱུང་ན་བཤགས་པ་གཏན་མི་བྱེད་པ་ཡང་འདུག
པས། འགྲོས་ངན་སོང་གསུམ་ལས་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྣང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྨོས་

པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ཕྲ་མོ་ལ་འགལ་བའི་རྣམ་སྨིན་སེམས་ན། གོང་གི་ཉེས་པ་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྲ་བར་སྣང་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པ་རིན་

པོ་ཆེས་དོན་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྡིག་པ་གཞན་ཀུན་

རྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གོང་བུ་ཆེན་པོ་

གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། རྡོ་མར་གྱིས་བཀང་སྟེ་སྟོང་བུ་རི་རབ་ཙམ་བརྩུགས་ནས་དེ་ལ་

@382 མེ་སྦར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕུལ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཅིག་གིས་སྔོང་བུ་འབའ་ཞིག་སྨུམ་གྱིས་

བསྣུན་པ་ཙམ་བྱས་ནས། དེ་ལ་མར་མེ་སྦྱར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཞུཏ་

པའི་ཐེམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་བྱས་ན། དེ་སྡུ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་

སོ༔ ༔དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་བསམ་པ་དང་།

དངོས་པོ་སྡུ་མ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཁེ་

ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བླང་དོར་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ལའང་འབད་པ་ཆེན་པོས་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་། མང་པོ་འདུས་པའི་

ལས་ཀྱང་སྡོབས་ལྡན་དུ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བརྒྱ་ཐམ་པས་འདུན་མ་ཕྱོགས་

གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། །ལུག་གཅིག་བསད་པ་ན། མི་རེ་ལ་ལུག་རེ་བསད་པའི་

སྡིག་པ་འབྱུང་ཞིང་། གྲོགས་མེད་པའི་མི་གཅིག་གིས་ལུག་གཅིག་བསད་པ་

ནའང་། ལུག་གཅིག་བསད་པའི་སྡིག་པ་བྱུང་མོད། སྔར་གྱི་མི་རེ་ལ་ལུག

རེ་བསད་པའི་སྡིག་པ་དེ་སྡོབས་ལྡན་ཡིན་ལ། གྲོགས་མེད་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ན་སྡོབས་

མེད་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ། མི་བརྒྱ་ཐམ་པས་མཆོད་རྟེན་གཅིག་བཞེངས་པ་

དང་། མི་གཅིག་གིས་མཆོད་རྟེན་གཅིག་བཞེངས་པ་གཉིས་མི་རེ་ལ་མཆོད་རྟེན་རེ་

བཞེངས་པའི་བསོད་ནམས་འདྲ་ཡང་། སྨྲ་མ་སྨོན་ལམ་ཆེ་ལ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྨོན་ལམ་

ཆུང་ངོ། འདི་ལ་ཆོས་མངོན་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དགེ་འདུན་གཅིག

གིས་རང་གི་བྲང་ཁང་དུ་གྲོགས་མེད་པར་མདོ་ཚར་གཅིག་འདོན་པ་དང་། དགེ་

འདུན་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་ཐམས་ཅད་མདོ་འདོན་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མདོ་ཚར་

གཅིག་འདོན་པ་ཕྱི་མ་སྨོན་ལམ་ལྷན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ། །དེ་

ལྷ་བུའི་སྟོབས་ལྡན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་

@383 ལས་རྣམས་ན་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དུ་རིག་པས་དཔྱད་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་

པ་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་

པའི་དགེ་མི་དགེ་དེ་རྣམས་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་

འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི། རི་མོའི་སྐྱ་རིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་དེ་ལ་

ཚོན་བཀྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་

གྱི་ལུས་ཁོན་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་འཕེན་པ་མི་སྲིད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་

འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཁོན་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ངན་སོང་གི་ལུས་འཕེན་

པ་མི་སྲིད་དོ། །རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བ་ནི། ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པ་ཡང་སྲིད་ལ།

མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའང་སྲིད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བ་ཡང་མཐོ་

རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའང་སྲིད། ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའང་སྲིད་དོ། །དེས་

ན་མུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱང་མི་དགེ་བས་འཕངས་ལ། རྫོགས་བྱེད་

ཀྱང་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་ནི། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕེན་

བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པས་དམྱལ་བའི་ལུས་གྲུབ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་

པས་ཚ་གྲང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བའོ། །འཕེན་བྱེད་

མི་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་ནི། དུད་འགྲོ་གླུ་ཕྱུག

པོ་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་

རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་མཉམ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལ་སོགས་

པ་མདོར་ན་ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་བདེ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱེད་

དགེ་བས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕེན་བྱེད་ཀྱང་དགེ་བས་འཕངས་ལ་རྫོགས་བྱེད་

ཀྱང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་ནི། སྟོང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕེན་

བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པས་ @384 ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་

འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་

པས་མི་ལུས་ཐོབ་ལ། རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པས་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ནད་

མང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྡུག

བསྔལ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པའི་དེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་གི་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་

ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་གཅིག་གིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་དུ་མ་འཕེན་

པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་དོ། །དེས་

ན་དེང་སང་གི་མི་འདི་ཚོའི་བསམ་པ་ལ། དམྱལ་བ་མྱང་བའི་ལས་བསོག་པ་ལ་

སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་ཡུན་རིང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དམག

ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་མང་པོ་སྣྲན་པའི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། སྡེ་བཧླག

པ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་པ་ལ་སོང་

པ་དམྱལ་བར་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་དམྱལ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་

དགོས་པར་བསམ་གྱིན་འདུག་མོད་དེ་ནི་ཆོས་རྒྱུས་ཆུང་བའི་རྟགས་ཡིན་མོད་དེ།

དེ་རྣམས་ཀྱང་དམྱལ་བ་རུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཤིན་ཏུ་ནུས་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་

བཤད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྒོབས་ལྡན་རེ་རེས་ཀྱང་ངན་སོང་གི་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་

ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དུ་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསོག་པ་ལ་ནི་

རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་རེ་རེས་དམྱལ་བ་བཙྭ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་པར་གསུངས

སོ༔ ༔ལས་རེ་རེས་ཀྱང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱེད་པར་ཞེས

པར་བྱས་ལ་མི་དགེ་བ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་དཀར་ལ་རྣམ་པར

@385 སྨིན་པ་དཀར་བའི་སྒོ་ནས་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ལས་དེ་རྣམས

དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བའི་ལས། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གནག་པའི

ལས། གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གནག་པའི་ལས། གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ

དཀར་བའི་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དད་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ།

དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་།

དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་། ཀུན་སློང་གཉིས་ཀ་དཀར་བས་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་

བའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །ཟས་ནོར་ལ་སགས་པ་ལ་སྲེད་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རི་མོར་འབྲི་བ་ནི། དུས་

ཀྱི་ཀུན་སློང་དཀར་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། །རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གནག་པས་དཀར་ལ་རྣམ་

པར་སྨིན་པ་གནག་པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །བཟའ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་

བྱ་ནི། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་གནག་པས་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་

པ་གནག་པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །བྱ་ཆ་ཉིས་པ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕ་མས་

བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཕྲུལ་དུ་རྡེག་པ་དང་། འཐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི།

དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གནག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དཀར་བས་གནག་ལ་རྣམ་པར་

སྨིན་པ་དཀར་བའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དགེ་མི་དགེར་འཇོག་པ་ནི་ལས་རང་

གི་ངོ་བོ་མི་གཙོ་ཡི་ཀུན་སློང་གཙོ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་

པས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྲོག་གཅོད་པར་སྣང་ཡང་

ཀུན་སློང་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་བསྐལ་པ་མང་པོའི་ཚོགས་འདུམས་པར་གསུངས་པ་དང་།
སྙིང་བཀུར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྒོ་
གསུམ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། མི་དགེ་བར་
གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་རྒྱལ་འཚོས་དང་ངག་འཇམ་
@386 པར་སྨྲ་བ་ཁ་བསག་དང་། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྙིང་བཀུར་རྣམས་ཀྱང་
ལོག་འཚོར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཞི་བ་ལྷས། གང་ཚེ་འདི་ནི་ཅི་སྦྱོད་ཅེས།

དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག །ཅེས་པ་བཞིན་དུ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་ཅི་

བྱེད་པའི་སྤྱོད་དུ་ཀུན་སློང་ལ་སོ་སོར་བརྟག་ནས་སྤང་བླང་ས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། ཆོས་བྱས་པར་རློམ་ཡང་ཆོས་སུ་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མི་སྣང་སྟེ།

ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་གིས། འབྲུན་སེམས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་དང་། ལོ་

འདོད་ཀྱི་སྟོན་མོ་བྱས་པ་དང་། མཁས་འདོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་སྟོན་པ་གསུམ། ཆོས་

སུ་འགྲོའམ་སོམས་ཤིག་ཨང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་

སྨྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། འོ་ན་དེ་དག་གི་འབྲས་

བྱ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་སྤྱོད་སླམ་ན། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་
འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཞིང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་
གྱིས། །མཐོང་ཆས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཡུལ་
ཁྱད་པར་ཅན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལྷ་བུ་ལ། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དད་པ་དྲག
པ་ལ་སོགས་པས་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་མཆོད་རྫས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་

བྱ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕུལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིར་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། སྡིག
པ་ཆེན་པོ་བསགས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིར་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་དགེ་
སྡིག་གི་ལས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་ཚེ་འདི་ཉིད་
ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ལྟ་བུ། ལས་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་
@387 ཕྱི་མ་དེ་ལ་ངེས་པར་སྨིན་པའ་ལས་དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ།།

སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཡང་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ལ་ནི། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་རིང་མཐའ་འདི་ཙམ་ཞིག་ན་ངེས་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚད་ནི་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་རྣམས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་གནས་

མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་གི་ཚེ་འདིའི་སྡིག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལ་འཇོག་པར་སྣང་མོད། །ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཆེ་ཆུང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་གནས་མཐོ་དམན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྲིད་མོད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཚེ་འདིར་སྡིག་པ་ཤས་ཆུང་ཞིང་། དགེ་བ་རི་འགའ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་དམྱལ་བ་སྨྱོང་ངེས་ཀྱི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྨྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚེ་འདིར་སྡིག་པ་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་མི་གཅིག་དང་དགེ་བ་རི་འགའ་བྱེད་པའི་མི་

གཉིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་སུ་མཐར་ཐུག་མི་ཤེས་པས།

མི་དགེ་བ་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲེད་གསོད་དང་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་རློམ་པ་

བྱས་ནས་བློ་བདེ་མོར་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

བསགས་པའི་དམྱལ་བ་སྐྱོང་ངེས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཙམ་ཡོད་མི་

ཤེས་ཤིང་། ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཏེ། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྱམ་དགོས་

པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཡིད་བརྟན་ནམ་རྒྱུ་མཚན་གཏན་མི་འདུག

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་འདིར་སྡིག་པ་ཆེར་མ་བྱས་པ་དང་། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བྱས་

@388 པ་ཡིད་བརྟན་མི་ཐུབ་སྟེ། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྱམ་དགོས་པའི་སེམས་ཅན་

གཅིག་ནི་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེས་ཀྱང་རང་གི་ཚེ་འདིའི་སྡིག་པ་སྤང་བ་དང་།

དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལས་ལྷག་པར་བྱས་ཏེ། རང་རེའི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་ལུས་

ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡང་དཀའ་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཀྱང་གྲངས་མེད་

ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་བཟང་བཟང་པོ་སྟེ། མཐོ་མཐོ་བོར་རློམ་

ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་པར

དམྱལ་བར་གནས་གྱུར་ན། །ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྡིག་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་ཚེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མི་དགེ་བ་གསོག་པ་ལ་ནི། ཉི་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་དལ་བར་བསགས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོད་དུ་འདུག་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་རང་གི་སྙིང་མ་ཡིན་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་མ་སྦྱངས་པར་འགྲོ་བ་གོམ་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ལ་སྤུར་བྱས་ལས་ལ་འགྱོད་པ་

དྲག་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། བཤགས་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་སྡོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་

བཤགས་སྡོམ་རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་པར་འདུག་གོ། འོན་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་

ཀའི་བག་ཆགས་ཡོད་ན་སྔ་རོལ་ཏུ་གང་སྨིན་པར་འགྱུར་སྙམ་ན། འདི་ལ། གནས་

བརྟན་བྱང་བཟང་གིས། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྕི་གང་དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་

པ་གང་། །སྔར་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ལས། །འབྲས་བུ་ཐོག་མར་སྨིན་པར་

འགྱུར། །ཞེས་དགེ་སྡིག་གཉིས་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་སྔོན་ལ་སྨིན་

ལ་སྟོབས་མཉམ་ན་ཉེ་བ་འཆི་ཁར་གང་གསལ་བ་དེ་ཐོག་མར་སྨིན་ནོ། །བག་ཆགས་

གསལ་མི་གསལ་ཡང་མཉམ་ན། སྤྱར་གང་བྲུས་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ལས། གོམ་

ཤས་གང་ཆེ་བ་ཐོག་མར་སྨིན་ནོ། །གོམ་པ་ཡང་མཉམ་ན། ཐོག་མར་གང་

@389 བསགས་པ་སྨིན་ནོ། །ཡང་ན་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི། ཡང་

ན་ཞེས་གསུངས་པས། གོང་གི་དེ་རྣམས་ངེས་པ་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་པ་ལྟ་བུར་

གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་མི་དགེ་བའི་

འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཆེས་ཆེ་བར་འདུག་གོ །བཞི་པ་དེ་དག་གི་

དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དྲིལ་ནས་བསྟན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། སྐྱེས་

བུ་གང་ཟག་འདི་དག་ནི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ། ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། ལས་

བདག་གིར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་པ། །ཞེས་

པ་ནས། སྣོད་བཅུད་བདེ་སྡུག་གི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་

པ་ལྟར་བདག་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། རང་ལས་རང་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ཚང་

ལ་མ་ནོར་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་གི་

ལས་བདེ་སྡུག་གི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟར་དུ་སྨྱོང་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་

བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་སྡུག་ནི། །ལས་

རྣམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས། །དེ་ཡི་

འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྡུག་ཇི་སྙེད་

པ་ལས་ལས་བྱུང་ན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་བདེ་

སྡུག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་

པ་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ།
འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་
མི་སྲིད། སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་གིས་དགེ་བ་
ལས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དགེ་བས་ནི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་
@390 བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱུ་མི་དགེ་བས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་མི་
སྲིད་དོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་སྡིག་གི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་
སོར་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་

ཡན་གྱི། དེ་ལྟར་ན་ཚེ་འདིར་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་།

སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་གཟུགས་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མོད་པོ་

ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དགེ་བ་བྱེད་པ་ན་ཚ་མང་བ་དང་།

ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་བ་འབྱུང་བ་སྲིད་ཀྱང་། དེ་དེ་ལྟར་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་

འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དེར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་ལས་མི་དགེ་བ་

ཅིག་སྔོན་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་པར་དུ་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱུང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ཅིག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པ་ལ། ན་ཚ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་
འབྱུང་བ་སྟེ། སྔོན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་ལས་བསགས་པ།
དགེ་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མིའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཙམ་དུ་སྨིན་ནས་ངན་སོང་མྱོང་མི་དགོས་
པར་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་
བའི་གང་ཟག་མནར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསད་
བྱའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །མི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་
ཆུང་ངུ་ཡིས། །དམྱལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ད་ལྟ་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་སྡིག་པ་སྟོབས་ཅན་བྱེད་པ་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི། སྡིག་པ་དེའི་

འབྲས་བུ་བདེ་བ་དེར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་གྱིས་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་ཅིག

སྔོན་ལས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྡིག་པ་སྟོབས་ཅན་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ལ་

བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་སྔོན་ལྷ་མི་ལ་སགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་

@391 ཆེན་པོ་བསགས་པ་དེ་སྡིག་པ་སྟོབས་ཅན་དེའི་མཐུས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ནས་

ཕྱིན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་མྱོང་དགོས་པའི་རྟགས་སུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། སྔོན་ཉི་

འོག་གི་ཡུལ་དུ་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་བྱེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་ཏུ་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་

བ་ལ། དང་པ་ཞག་བདུན་དུ་འབྲས་ཀྱི་ཆར་པ་བབས་པ། དེ་ནས་ཞག་བདུན་

དུ་ནས་ཀྱི་ཆར་བབས་པ། དེ་ནས་ཞག་བདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་ཏེ། སྔོན་

བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཞག་བདུན་

དུ་བྱེ་ཚན་གྱི་ཆར་བབས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་བརླག་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ ༎

དེས་ན་སྡིག་ཕ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཆེན་པོས་སྔོན་གྱི་དགེ་བ་ཡང་

འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི།།

སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་།།

ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མི་དགེ་

བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་།

སྡིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་

སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་དགེ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང་།

མི་དགེ་བ་མ་བྱིན་པར་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་

དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤ་ཆོལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་

བ་མྱོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་སོ་སྙམ་ན། དགེ་བ་བྱེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་དང་

དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ནི། དེ་མྱོང་བའི་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དགེ་བ་དེས་བྱས་

པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་བ་ཅིག་སྔོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་

ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ @392 ལེན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡང་སྔོན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཏང་བའི་རྒྱུ་

ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དགེ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ། དེའི་སད་བྱེད་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་

དེས་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱེ་བྲག་ནོར་མཉམ་པོར་ཐོབ་ཀྱང་སྔོན་

གྱི་སྦྱིན་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་ནོར་འཕེལ་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག

གི་ནོར་སྦྱུར་དུ་ཟད་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་སྡིག་ལ་འབྲས་བུ་འཆོལ་བ་

འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན། གཞན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་

སྤྱོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྨིན་

པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་བདག་གིས་བྱས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པས། གང་ཟག་རང་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ཆེ་ཆུང་ཅི་བྱུང་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་

དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་བྱུང་ཡང་

རང་ཉིད་ཀྱིས་སྡིག་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་

བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ལ་མི་སྨིན་ནོ། །འོ་ན་ཕ་མའི་དོན་

དུ་བུ་ཚས་དགེ་བ་བྱས་པ་ཕ་མ་ལ་མི་སྨིན་ནམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གི་

བསམ་པ་ལ་ཕ་མའི་དོན་དུ་དགེ་བ་བྱས་པའི་དགེ་བ་དེའི་འབྲས་བུའི་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་

ཕ་མ་དེ་ལ་འབྱུང་གིས། བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་མེད་སྙམ་པ་སྲིད་མོད།

དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་མའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་རྒྱུད་

ལ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དང་ཕ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་

པ་གཉིས། ཕ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་རང་གི་རང་རྒྱུད་

ལ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་། ཕ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྔོན་གྱི་དགེ་

བའི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ། དགེ་བའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པའི་

སྒྲོ་ནས་ཕན་གྱིས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེས་ན་རང་གི་ཚེ་འདིས་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་

@393 པ་དེའི་འབྲས་བུ་རང་ལ་མི་སྨིན་པར་གཞན་ལ་སྨིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་

གི་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་རང་ལ་ཀ་འབྱུང་ངས་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་

དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་འདི་གང་བའི་ནོར་ཡོད་ཀྱང་དེ་བས་དད་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་

ཏེ༑ དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་ཕྱག་གཅིག་འཚལ་བ་རང་ལ་ཕན་པ་དང་། འཇིག

རྟེན་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་དགྲར་ལངས་པ་བས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། ཚིག

ངན་པ་གཅིག་སྨྲས་པ་དང་། རབ་བྱུང་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་ཅིག་སྤྱད་པ་རང་ལ་

དཀྲར་ཆེ་བར་ཞེས་པར་བྱས་ནས་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་

ཁོ་ནར་ཞེས་པ་དང་། སྡིག་པ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་གནོད་པའི་ཐབས་ཁོ་

ནར་ཞེས་པར་བྱས་ལ་ལས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ནས་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་

གཞན་གྱི་མི་དགེ་བ་བྱས་པས་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཡོད་དེ། བཤན་པ་སྲོག་གཅོད་

པའི་མི་དགེ་བ་བྱས་པས། ལུག་ལྟ་བུའི་སྲོག་གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དང་།

གཞན་གྱི་དགེ་བ་བྱས་པས་གཞན་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཡོན་བདག་གི་དགེ་

འདུན་ལ་ཚོགས་གསོག་གི་དགེ་བ་བྱས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་པས་སྲོག་གཅོད་པའི་ལུག་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཞན་པས་སྲོག་གཅོད་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུག་དེ་ཉིད་སྔོན་གྱི་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། གཞན་པའི་མི་དགེ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞན་པ་རང་ཉིད་ལ་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་གསོག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཡང་། ཡོན་བདག་གི་ཚོགས་གསོག་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་གྱིས་དགེ་འདུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་དགེ་

བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ལས་བདག་གི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
དོན་ནི། དགེ་སྡིག་གི་ལས་གང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ངེས་
@394 པར་འབྱུང་ལ། གཞན་ལ་འང་བདག་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་
རོ༔ །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ངེས་ན་ད་ལྟ་རང་ལ་མི་འདོད་པ་གང་བྱུང་ཡང་
གཞན་གྱིས་ལན་སླམ་དུ་བསམ་ནས་གཞན་ལ་ལེ་ལན་འདེད་པར་བྱེད། རང་ལ་
འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་གི་ཚེ་འདིའི་སྒྲོ་དྲག་ལབ་ཧྲེན་ནས་འབྱུང་བར་འདོད་མོད།

དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་མི་འདོད་

པ་ཅི་བྱུང་ཡང་གཞན་ལ་ལེ་ལན་འདེད་ས་མེད་ཅིང་ཚེ་འདིར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་

བུ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལས་འཕེལ་ཆེ་སྟེ། ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་

ཀྱི་འཕེལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཤིང་ཏ་གྲོ་ད་ཞེས་པ་ས་བོན་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་འབྲས་བུ

རྫོགས་པའི་ཚེ་འདབ་རེས་ཀྱང་དཔག་ཚད་ཀྱི་བར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་། །དེ་བས་ཀྱང་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་འཕེལ་ཆེ་སྟེ། ལས་མི་

དགེ་བ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྨིན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ།

དགེ་སློང་མ་གཅིག་གིས་རང་གི་གྲོགས་མོ་ཚོ་ལ་ཁྲི་མོ་ཁྲོད་ཚོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་ཁྲི་མོར་སྐྱེས་པ་དང་། བྲན་མོ་སྨྱུར་ཆུང་ཞེས་པ་གཞན་

གྱི་བྲན་བྱེད་དགོས་ཤིང་ཁ་ཞན་པ་གཅིག་གིས། ལུས་སྨྱུར་པོ་འབྱུང་བའི་

རྒྱུ། སྔོན་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གི་སྲས་མོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། རང་གི་བྲན་མོ་ཚོལ་

བྲན་མོ་ཚོ་ཞེས་ཁྲུད་ཚིག་སྨྲས་པས་བྲན་མོ་ཁ་ཞན་པར་སྐྱེས་པ་དང་། སྨྱུར་མོར་

འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་དེའི་མཆོད་གནས་རང་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཡོད་པ་གདུགས་

ཚོད་ལ་སྨྲུན་དྲངས་པའི་ཚེ་རང་སངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐུར་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཚང་བ

དང་། རྒྱལ་པོས་བུ་མོ་ལ་མཆོད་གནས་རྣམས་ཚང་ངམ་གསུངས་པ་དང་།

གཅིག་མ་ཚང་ཞུས་པས། སུ་མ་ཚང་གསུངས་པས། བུ་མོས་རང་སངས

རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ལད་མོ་བྱས་ནས་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཚང་ཞུས་པས། སྐུར་མོར་

@395 སྨྲིས་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་རངས་པའམ། ཉོན་མོངས་པས

ཀུན་ནས་བླངས་པའི་ལས་མ་ཡིན་པ་འདུག་ནའང་། སྔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ནས་ལད་མོ་

བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོའི་བླ་མ་ཨ་ཝ་རྡྷུ་ཏི་པ་ཆེན་པོ་དེ།

རེས་ཆོས་ཞུས་ཀྱང་མི་གསུང་། རེས་མ་ཞུས་ཀྱང་གསུང་བ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། དུས་
གཅིག་གི་ཚེ། དཔོན་སློབ་ཟམ་འཕྲང་དོག་མོ་གཅིག་ལ་འབྱོན་པའི་དཀྱིལ་དུ་
ཕེབས་ཙམ་ན་བླ་མ་ཞལ་ཕྱིར་ལོག་མཛད་ནས་བུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་ལ་
ལས་འབྲས་ཕྲ་ཞིང་ཕར་བའང་འཛེམ་དགོས་གསུངས། ཟམ་འཕྲང་ཐོན་ནས། ཇོ་
བོས་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཙམ་ཡོད་པ་མི་དགེ་བ་ཕྲ་མོ་
སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ལྟ་དམྱལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ན་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མྱོང་

ཞེས་བྱ་བ་དང་། པཎྜི་ཏ་རིག་པའི་གནས་འདི་ཙམ་ཤེས་པ་ལས་ផྲ་བ་ཙུང་ཟད་ཅིག

ལ་བརྟེན་ནས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་འདི་ལྷ་བུར་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྷ་བུ་སྨྱོང་ངོ། །

ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ནས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤི་ལའི་དགེ་

འདུན་གྱི་གཏོར་ཁྲུང་དུ་ཡི་དྭགས་ཕང་པ་ཕྱིན་ཀ་ལོག་ཏུ་བྱས་པ་གཅིག་འདུག་པ་ལ།

བཙུན་ཆུང་མང་པོས་ཇོ་རྒྱབ་པ་དང་། ཡི་དྭགས་དེས་བཙུན་ཆུང་གཅིག་བཟུང་། དེར་

མང་པོ་འདུས་ཏེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྲོ་བོའི་སྔགས་བཟླས་ཤིང་དྲག་འདུལ་བྱས་

པས་ཁོ་ངོས་ཀྱི་གྲོལ་བ་དུ་མ་བྱུང་བས། དེའི་ཉེ་འཁོར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་ཡོད་

པས་གསན་ནས། ང་མཚར་ཆེ་ཧེ་ལྷ་བི་གཅིག་ཡིན་ལྷ་རུ་འགྲོ་དགོངས་ནས་བྱོན་པ་

དང་། ཁོང་ལ་མི་རྒོལ་བར་བསྡད་འདུག་པས། ཁྱོད་གཞན་ལ་རྒོལ། ང་ལ་མི་

རྒོལ་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། གཞན་འདི་ཚོང་ལ་མཐའ་འཚམས་པའི་ཕྱིར་འོངས་

པ་ཡིན་པས་རྒོལ་བ་ཡིན། ཁྱེད་ངོ་མཚར་ནས་འོངས་པ་ཡིན་པས་ནི་མི་རྒོལ་བ་ཡིན།

འོ་ན་ཁྱོད་ཅི་འདྲ་བ་གཅག་ཡིན་བྱུས་པས་བཙུན་ཆུང་འདི་རྣམས་པར་ཐོང་ཞིག་ཟེར།

@396 དེ་རྣམས་བཏང་བས་ཁོ་ན་རེ། ང་བི་ཀླུ་ལ་མ་ཤྲི་ལའི་གནས་བརྟན་ཡིན་ཏེ། དགེ་

འདུན་གྱི་རྫས་ཙུང་ཟད་ཙམ་མཐོ་སྒྲོད་དམའ་སྒྲོད་དང་དབང་ཆེ་སླམ་ནས་དགེ་འདུན་

ལ་མ་ཞུས་པར་དགེ་འདུན་རང་གི་ཆེད་དུ་སྤྱད་པས། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས། དགེ་

འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པའི་ཀོ་ཕྱི་ལྷམ་མ་ཕུད་པ་ས་རྐང་པ་ཕྱིན་ཀ་ལོག

ཏུ་སོང་། དབང་ཆེ་ཙུང་ཟད་བྱས་པའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་ཆུང་ཤས་གཅིག

ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། གཏོར་ཁྱུང་འདིར་བསྡད་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། འོ་ན་བཙུན་ཆུང་ཀོ་པར་

ཐོང་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། དེ་ཀོ་ངའི་མཁན་བུ་ཡིན་པས་ངོ་ཚ་བ་

ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་དར་ཅིག་ཙམ་ཉལ་སོང་། དེ་ནས་ཀྱང་ལབ་པ་ལ། ད་

ལན་ནས་འཛམ་ཉལ་སོང་བ་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། ག་ཞེད་ཅིག་ཧུ་ཆོས་བྱེད་མི་གཅིག

ལ་བར་ཆད་གཏོང་དུ་ཕྱིན་ཟེར། ཁྱེད་མཁས་པ་ཡིན་པ་ལ་སྡིག་ལྟོ་མོད་བྱས་པས། །

དེ་དག་ལགས་ཏེ། ང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སེམས་ལམ་རང་དབང་མེད་པས་ཡིན་ཟེར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གཏོར་མ་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་ལ་ཡི་

དྭགས་མང་པོ་འདུ་ཡིན་ཡོད་པའི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ། ཡི་དྭགས་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་

ཀྱི་གཟུགས་བྱས་པ་གཅིག་བྱུང་ནས་གཏོར་མ་མྱུར་དུ་བྱིན་ཟེར། །ཁྱོད་ཅི་ཡིན་བྱས་

པས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ཟེར་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་མ་ཚུང་ཟེད་

གཅིག་དགེ་འདུན་ལ་མ་ཞུས་པར་དགེ་འདུན་རང་གི་ཆེད་དུ་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས་སུ་

སྐྱེས་པ་ཡིན། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ལྷའི་དམིགས་པ་བརྟན་པས་གཟུགས་འདི་ལྟར་དུ་

གྱུར་པ་ཡིན་ཟེར། ཁ་སང་ནས་གཟུགས་འདི་ལྟ་བུ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་བྱས་པས།

ཁ་སང་ནས་ངོ་ཚ་ནས་སྟོན་མི་ནུས་པ་ཡིན། དེ་རིང་ལྟོགས་དྲག་ནས་འདི་ཀ་ལ་འོང་

བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་འབྲས་ཆན་ཚོས་ལ་སྦྱུ་རྡུ་གཏར་མ་བྱིན་ཟེར། དེ་ལ་དགེ་

བའི་བཤེས་གཉེན་ཞར་བའི་ཞལ་ནས། འབྲས་ལ་སོགས་པ་བཙོས་ནས་གཏོར་མ་

@397 གཏོང་དགོས་པར་གསལ། ཁོ་ལྟོགས་དེ་བཞིན་དུ་སོང་བ་ལ་འང་འབྲས་བཙོས་ནས་
གཏོར་མ་བྱིན་འདུག་པ་གསུང་། དེས་ན་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་རེས་ཀྱང་ཡི་དྭགས་
སུ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཙམ་སྐྱེད་ན་གཞན་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ན། སྡུག
བསྔལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་པས། མི་དགེ་བ་ཕྲ་ཞོར་ཕྲ་མོ་ལ་འང་
འཛེམ་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དགེ་བ་ཕྲ་མོ་སྤྱད་པས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ཡོང་བ་རྒྱལ་བུ་སྦྱི་སྦྱི་སྐྱེས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་

ད་བཤད་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་རྣམས་ལ་བསམ་མནོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་སྟེ།

ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟེས་མ་མ་ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་བར་སྒོམ་མོ། །དེ་

ལྟར་སྒོམ་པ་གལ་ཆེ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི། རྩ་བ་འདུན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །དེའི་རྩ་བའང་རྟག་ཏུ་ནི། །

རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་བསྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡོན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་

ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།

འདུན་དང་ཞེ་སྡང་འཇིགས་པ་དང་། །རྨོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། །

འདི་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུན་པས་ཆོས་ལས་

མི་འདའ་བ་དང་། སྡང་བས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། འཇིགས་པས་ཆོས་

ལས་མི་འདའ་བ་དང་། རྨོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བཞི་པོ་

དེ་ལ་འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་

པའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱིན་གྱིས་ལས་མི་དགེ་བའི་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་ཙམ་གཅིག་ཆོད་

ཟེར་ནའང་སྤྱོད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ལས་

རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོང་ཡང་ཡོང་སྟེ། ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་སྤྱོད་

པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ཕྲ་མོ་སྤྱད་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པར་

@398 གསུངས་པས། དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མིའི་གྲོ་སྐད་རེ་དགོས་པ་

བྱུང་ན་ཡང་། རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་པ་ནི་ཅི་ཙམ་ཆེ་ཡང་དེའི་ལམ་ན་

མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས།

ད་ལྟ་མི་གཅིག་གིས་ཁྱེད་རང་མི་འདིའི་གསེབ་ཏུ་ལག་པ་ཆུག་ལ་གྲོ་སྐད་ཅིག་སྦོད།

ངས་སྟོང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀོད་ཟེར་ཡང་། མེ་གསེབ་ཏུ་ལག

པ་འཛུད་མཁན་མི་ཡོང་སྙེ། མེ་ཡིས་ལག་པ་བསྲེག་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཀྱིས་

ཡིན་ནོ། །ཚིག་མཐོ་དམན་ཙུང་ཟད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་གཏོང་བ་ནི། ལས་རྒྱུ་

འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཞེ་སྡང་གིས་ཆོས་ལས་

མི་འདའ་བ་ནི། གཞན་གྱིས་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཙམ་

ཞིག་བྱས་ཀྱང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས། །ཐམས་

ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་ཁྲིད་

ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དགྲ་འདིས་ནི། །གོང་དང་ཕྱད་

ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བར་ཡང་ནི་བརླག་བྱེད་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག

གཅིག་ལ་འདོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་

ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་ལན་དུ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་

སྐྱེར་མི་འཇུག་པའོ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་

ཤེས་ན་འདི་འོང་སྟེ་དཔེར་ན་ལྕུགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་གཅིག་གི་སྒོ་ཕྱེ་ནས།

འབྱེད་མཁན་དེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒོ་དེ་ནས་མེ་སྦར་ཏེ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་བསྲེག

པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་སྡིགས་པ་དང་སྦྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྒོ་ནས་ཁང་པ་འདིའི་སྒོ་ཕྱེ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་ན་སུས་ཀྱང་འབྱེད་མཁན་མི་འོང་བ་བཞིན་
ནོ༔ ༔དེས་ན་ཚིག་མཐོ་དམན་ཙམ་ལ་ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བླང་སྟེ། ལན་
@399 འཇལ་བ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་
མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། སྡིག་པ་ཆུང་
ཟད་ཙམ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱུང་བ་ཡིན་ན། ཉེས་བྱས་ཆུང་ཟད་ཆོད། གལ་

ཏེ་མི་གཙོད་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཤ་ཁམ་བུ་དུམ་བུར་བཅད་ནས་མཐར་གསོད་པར་བྱེད་

དོ༑ ༑ཞེས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་

དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་སླ་ཡང་མི་སྤྱོད་པའོ། །ལས་འབྲས་ལ་

ཡིད་ཆེས་ན་འདི་ཡང་ཡོང་བར་ངེས་ཏེ། གོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཆེ་

ཡང་མིའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ལ། མི་དགེ་བ་དང་ལྟུང་བ་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྨིན་ངན་སོང་

གི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་དགོས་པའོ། །དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་ཁུ་ཚུར་དང་དབྱུག

པ་ལ་སོགས་པ་འཕྱར་ཏེ། མི་གཅིག་ལ། ཁྱོད་རང་གི་སྙིང་གི་རྩེ་མོ་གཅིག

བྱིན་ཅིག །གལ་ཏེ་མི་སྤྱིར་ན། འདི་རྣམས་བརྗེག་གོ་ཟེར་ཡང་། སྙིང་

གི་རྩེ་མོ་སྤྱིར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། མི་

དགེ་བ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་ངེས། སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཡོད་མི་དགེ་

བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གཏིང་ནས་ངེས་ཏེ། ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་ယུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ན། མའི་དོང་ཆེན་པོ་རི་རབ་

ཙམ་པ་གཅིག་འདུག་གོ །ཞེས་ཐོས་ནས། ལམ་དེ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་མི་ལ་མེ་

ཇོང་དེ་ས་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད། རྒྱ་ཁྱོན་ཅི་ཙམ་ཡོད། དེ་ལ་ཕྱོགས་གང་ནས་

འགྲོ་དགོས་ཞེས་སོགས་ལེགས་པར་དྲིས་ཏེ་འགྲོ་བ་ལམ་དེའི་སྐྱོན་ཡོད་ལེགས་པར་

ཤེས་པར་བྱས་ལ་མི་དེ་དང་དེ་ལས་བཟླུང་ཏེ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། ལས་འབྲས་ལ་སེམས་

པའི་མི་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་ངོ། །ཞེས་ཐོས་པ་ན།

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ་མི་དགེ་བ་གང་ @400 ཞེས་བྱ། མི་དགེ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་སྤྱད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་འདྲ་བྱུང་། མི་དགེ་བ་

སྤྱང་པའི་ཐབས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ནས་དྲིས་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་

རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མི་དགེ་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཞིག་ཅི་ཡང་མི་

སྐྱོན་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཙམ་ཀྱི་ཅི་ཡང་མི་སྨྲོ་ཟེར་ཡང་། །དེ་ལས་འདའ་བར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ༔ དེ་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་སྐྱེས་ན་འདི་ཡོང་ཡང་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལ་གཅིག་གིས་འཆི་ངེས་པའི་དུག་བྱིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་སྐྱོན་གྱི་ཟོ་ཞག་ཟེར་ཡང་ཟ་མི་ནུས་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་གཅིག་རྒྱལ་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་

པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པ་དེ་ནས་མཛུབ་མོ་ཡོང་ཙམ་གཅིག་བྱིན་པས་ཅི་ཡང་མི་སྐྱོན་ངེད་ལ་ཕྱིན་ཅིག་ཟེར་ཡང་སྟེར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཅིག་བྱིན་ན་རྒྱལ་པའི་དབུར་ཐམས་ཅད་ཡོར་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བུག་རལ་ཙུང་ཟད་བྱུང་ནའང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་མི་ནུས་སོ་སླམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འོད་འཛོ་བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་མི་རྣམས་ཚོས་མ་ཞེས་ནས་(MSDU)ག་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་ནས་སྡུག་པ་ཡིན། བྱེད་

མཁན་བྱུང་ན་མ་ཎི་གཅིག་པོ་བཟླས་ཀྱང་ཆོག་གསུང་མོད། ཆོས་མ་ཤེས་ན་ཀ་

སྡུག་ད་ལྟ་ནི་ཕལ་ཆེར་རྫོངས་པས་ཆོས་ལས་འདའ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པས།

དེས་ན་ལས་འབྲས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་མ་ཤེས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་

ཙམ་རེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མ་ལོག་པ་རེ་མི་ཤེས་ཀ་མེད་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལའང་གནས་སྐབས་མཐར་

@401 ཐུག་གི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ན། འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་

པ་གཅིག་འབྱུང་། དཔེར་ན་གྲོ་སྐད་ཅིག་གི་ཕ་རོལ་ན་སྟོན་མོ་བཟང་པོ་འདུག་གོ་

ཞེས་ཐོས་ན། དེ་འཕྲང་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་བརྒལ་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་

དང་། ཞིང་ས་འབྲས་བུ་སྟོན་ཐོག་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་སོ་ནམ་ལ་འབད་

རྩོལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་

ལྟར་ལས་མི་དགེ་བ་སྤྱད་ན་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་འཁྱམ་མོ་ཟེར་ན། འོ་ན་འཁོར་

བ་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། བཞི་

པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། སེམས་

ཅན་དམྱལ་བ་དམྱལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྭགས་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ཉམས། དུད་

འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས་ཉམས། །མི་དྭགས་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ཉམས། །ལྷ་

དགའ་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཙམ་ཡང་། །བདེ་བ་

ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་བ་ན་བདེ་བའི་གནས་

ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་

གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ། །གལ་ཏེ་ངན་སོང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་

མི་ལ་བདེ་བ་ཡོད་དེ་སྙམ་ན། དེ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་
པས། མཐར་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཀྲེས་པའི་ཚེ་ཟས་ཟོས་
པས་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཡང་ཟས་ཏ་ཙང་ཟོས་དྲགས་ན་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གཏུག་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་བདེ་བ་ཚོལ་བ་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་ཚོལ་
བ་དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་ལྟར་འགྲོ་ལྔ་དག
ན་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཔའ་དྲག་སྟེ།
རྗེ་དམ་པའི་ཞལ་ནས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་ན་སྙིང་རླུང་ལྡང་། །འདི་

@402 ལ་གད་མོ་མི་བྲོ་དང་ར་བ། །ཞེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གླང་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། མི་ཚོའི་ཅག་གླང་རི་ཐང་པ་ངོ་ནག་པ་ཟེར་ཀྱིན་གདའ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ན་འོ་ཅག་གི་ངོ་གདོང་ལ་དཀར་པོ་འོང་ང་འདུག་གེ་གསུངས་སོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་མད་པར་འདུག་སྟེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་རང་ལ་དབེན་བཙོས་མ་ཡིན་པའི་བློ་ཡིས་བརྟགས་ན་ངོ་གདོང་དཀར་པོ་འོང་བ་རང་མི་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གཅིག་དངོས་པོ་གཅེས་པ་ཞིག་ང་

ཙམ་གཅིག་ཡོད་ན། དེ་གཏོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་
ཤོས་ཡིན་ནའང་། དེ་ལའང་ངོ་གནོང་དཀར་པོ་མི་ཡོང་བ་འདུག་པས། དེ་
ལྷ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཡང་རྒྱུན་རིང་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་གཅིག
མ་བྱུང་ན། འཁོར་བ་མཐོ་དམན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་
རེ་རེ་ཡང་ལན་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་མྱོང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཟད་པའི་དུས་མེད་དེ།
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ། འོ་སྐོལ་སེམས་
ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་ལན་གྲངས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་པ་ཅིག་མྱོང་སྟེ། ད་དུང་སྡུག་བསྔལ་

ཟད་པ་ལྷ་ཅི་སྐྱོས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁ་ཕྱི་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཞིབ་

སྤྱིང་ལས། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཐུངས་ཀྱང་ད་དུང་སོ་སོ་

ཡི༑ ༑སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་ལས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་གཅིག

བཏུང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་

དམིགས་རྣམས་གསུང་བགྲོས་མ་ནས་འབྱུང་བ་ལེགས་པར་བསམ་སྟེ། འཁོར་

བ་འདི་ལ་ཚལ་རྩིག་པའི་བྱའམ། མཚོ་འཁྲུགས་པའི་བྱ་ལྟར་ཁོ་ཐག་ཆོད་དེ་བཅད་

ལ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་འཚལ་ལོ། །འཁོར་བ་ལ་ཐར་པའི་

ཐབས་ལ་འབད་པའི་དུས་ཀྱང་ད་ལན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ད་རེས་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་

@403 ཐོབ་ཏུ་མ་བཏུབ་པ་ལྟ་བུ་ཐོབ། ཐོབ་ལས་ཐོབ་པ་མི་འདྲ་སྟེ། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་

མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ། ཐེག

པ་ཆེན་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་དང་མཇལ་ནས། འཇོམས་རྒྱུ་མང་པོ་གཅིག

འཇོམས་བྱུང་བས་སོ། །དེ་ལ་འབད་ལུགས་རང་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། འདི་ན་ཁ་ཅིག

གིས་ངེད་ཀྱི་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཇོམས་

པ༔ ལྷ་ཆོས་དང་མི་ཆོས་གཉིས་ཀ་མཁྱེན་པ་དེའི་སློབ་ནས་བུ་སློབ་དང་ཡོན་བདག
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་ རྒྱལ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་བཟང་པོ་ཅིག་བཞུགས་སོ།།
ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤ་པོ་སྐྱང་བའི་ཞལ་ནས། མི་གཅིག
གིས་གཉིས་མི་ཡོང་། ཁྱི་གཅིག་གིས་ལྤ་གཉིས་མི་ཟན། ལྤ་གཅིག་ལ་ལྤ་ལྤཏ་
གཉིས་བཤུ་རྒྱུ་མི་ཡོང་། ལུག་གཅིག་བསད་པའི་ཤར་སྤྱུ་བྲང་ལག་པས་ཐེག
ཚད་གཅིག་དང་། རྐྱལ་པ་ཆུ་ཐུབ་པ་གཅིག་གཉིས་མི་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་

འདིའི་མི་ཚོས་ཀྱི་བྲ་བྲེད་ཀྱི་སྲིག་རིམས་མ་ཉམས་པ་གཅིག་དང་། ཕྱི་མ་འཁོར་

བ་ལས་ཐར་ནས་སངས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ཚོས་གཅིག་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་འགྲུབ་

པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ལྷོ་མོན་ཁར་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་རྩྭ་ཁར་འགྲོ་བ་

གཅིག་གཉིས། ལམ་གཅིག་ལ་འགྲོགས་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །ལྷོ་མོན་ཁར་འགྲོ་

ན་ཐྲ་མ་སོགས་མོན་ལ་མཁོ་བའི་རྫས་སྒྲུབ་སྟེ་ཁ་ལྷོ་ལ་བལྟས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན།

དེའི་ཚེ་ལྷོ་ལ་གོམ་པ་རེ་ཕྱིན་པས་ཀྱང་། བྱང་ཁ་ལ་གོམ་པ་རེས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་

ཡིན། བྱང་རྩྭ་ཁ་ལ་འགྲོ་བ་ན། རྩམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩྭ་ཁར་མཁོ་བའི་རྫས་

བསྒྲུབ་སྟེ། ཁ་བྱང་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཚེ་བྱང་ཙྭ་ཁ་ལ་

གོམ་པ་རེ་ཕྱིན་པས་ལྷོ་མོན་ཁ་ལ་གོམ་པ་རེས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་

དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་གཅིག་དང་ཆེ་འདིའི་

@404 མདུན་མ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་གཉིས་སུ་འགྲོས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་མེད་པ་

ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་

བརྒྱད་སྤང་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་འཛིན་ཐམས་ཅད་བློས་བཏང་། ལམ་བསླབ་པ་

རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་བྱས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇེ་མཐོ་ཇེ་མཐོ་ལ་སོང་བས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བདག་འཛིན་གྱི་མགོ་ཇེ་དམའ་ཇེ་དམའ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཚེ་འདིའི་མདུན་མ་མ་ཉམས་པ་བྱེད་ན། དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་གི་གཞུང་བསྲངས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ༎ དེའི་ཚེ་བསླབ་པ་གསུམ་དང་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་དེར་འོང་དོན་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་མཛེས་ཇེ་ལྷར་བྱས། སེམས་

དུལ་དུལ་ཇི་ལྟར་བྱས། ངག་འཇམ་འཇམ་ཇི་ལྟར་སླས་ཀྱང་། ཚེ་འདིའི་ལེགས་

ཤོས་གཅིག་གིས་རང་གི་སེམས་ཁྲིད་དུ་བཏུབ། ཚེ་འདིའི་མ་ལེགས་ཤོས་གཅིག་གིས་

རང་གི་སེམས་སྡིགས་སུ་བཏུབ་པའི་རིང་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་

ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ད་རེས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་འདི་

ལ་འཇོམས་རྒྱུ་མང་པོ་གཅིག་འཇོམས་པའི་དུས་འདིར་ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་ལ་དངོས་

གྲུབ་དུ་ལྟ་བའི་དུས་མ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་འདབ་སྐྱོང་བའི་

དུས་མ་ཡིན། བདག་འཛིན་གྱི་མཁར་དཔེ་རྫིགས་པའི་དུས་མ་ཡིན། ཆོ་ཕྱི་མ་

ཕན་ཆད་ཀྱི་ཡམ་འཆི་ཆོས་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཆོ་འདིའི་མདུན་མ་

ཐམས་ཅད་ཐེད་ལ་བོར། བྱང་བུའི་རྣ་ཆ་འོལ་བ་ཁྲབ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ནས་འདོན་པ་

བཞིན་མི་རླུ་ནས་བུད། ཉོན་མོངས་དང་བདག་འཛིན་ལ་དགྲ་ནག་པོར་ལྟས་ནས་ཆོས་

གང་བྱེད་ཐབས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་བྱས་ནས་ཉོན་

@405 མོངས་པ་དང་བདག་འཛིན་ཅི་ནུལ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ལ་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་མི་དགེ་བ་འབྲིང་ཀུན་སློང་

དང་བཅས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཞལ་ཕྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།

བཀྲིས་ཤིང་སྐྱོམ་པ་དང་། རྒྱུད་འཁྲུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་འཚོགས་པ་ལ་

སོགས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། སྔར་གྱི་གཏི་མུག

གིས་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པ་དང་། འདི་ལ་

ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཞལ་ཕྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག

བསྔལ་ཡིན་ཏེ། གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟབ་ལས་ཐར་བར་བྱེའོ།།

ཞེས་འདི་བློ་ངོ་ལ་བྲིས་པས། ལུང་ལ་སོགས་པ་མ་དག་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཞུས་

དག་བྱས་ནས། འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་བོན་དུ་མཇོད། མཐའ་ཆོད་པར་བྱས་

ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཞུ། ཞེས་པ་བྱ་བྲལ་བས་༴དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་

གྱིས བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།། །།

༄ དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བ་ལ། སྦྱིར་ཇོ་བོ་ཆེན་

པོ་རྗེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་ལུགས་སམ་བཀའ་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་

དེ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གི་རང་གི་སྐྱུ་ཤ་ལ་རང་གིས་བཅད་ནས་གཞན་ལ་སྦྱིན་ནུས་པའི་བླ་

མ་ཧཱུྃ་ཪཀྵི་ཏ་ལས་བརྒྱུད་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དངོས་སུ་ལེན་པར་

ནུས་པའི་བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལས་བརྒྱུད་པ་དང་། བླ་མ་གསེར་གླིང་

པ་ནས་བརྒྱུད་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྲོང་ལུགས་ཐོག་མར་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་བསྒོམ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྒོམས་

ནས། དེ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྒོམ་པར་མཛད་དེ། འདི་ལས་དང་པོ་པ་

@406 ལ་སྐྱེ་དཀའ་གསུང་། བླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་དང་པོ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་མི་བསྒོམ་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྨྲམ་རིལ་ལེ་བ་འདི་ཀའི་སྟེང་ནས་ཀུན་

རྗོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ། དེ་ཡང་དང་པོ་རང་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་

ནས་བསྒོམ་སྟེ། འདི་ལས་དང་པོའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སླ་ཞིང་། ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་

སྒྲུང་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུང་། དེ་ལ་

འདིར་བླ་མ་གསེར་གླིང་པའ་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྗོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ།

སྦྱོར་བ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ། དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བསྒོམ་པ། རྗེས་དུག་གསུམ་དགེ་རྩར་བསྒྱུར་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་

པོ་ནི། གསུངས་བགྲོས་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྒོམ་མོ། །གཉིས་
པ་ནི། དང་པོ་རང་གི་རྩ་བའི་མ་དེ་མདུན་དུ་དམིགས་ཏེ། སྔར་གོང་དུ་བྱམས་
སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཡང་འདིར་མའི་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་ལ་སྦྱོ་བའི་ཕྱིར་
དུ༑ སྙིང་རྗེ་གསལ་སིང་དེ་བ་གཅིག་བསྒོམས་ལ། མ་དེའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་དང་། དུག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གང་
མི་མཁོ་བ་ཐམས་ཅད། མདོར་ན་སངས་མི་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱ་བའི་

གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད། ཀྱི་གྲིས་བཞར་པ་བཞིན་དུ་སངས་ཀྱིས་བླངས་ནས།

རང་གི་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ཕུར་གྱིས་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལས་བླངས་ནས། རང་ལ་

མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའམ། དེ་ལས་བླངས་ནས་རང་གི་རྩར་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་

མ་ཡིན་གྱི། དེ་བས་གཞན་ལས་བླངས་ནས་སྙིང་ལ་བྱུང་དགོས་པ་ཙམ་ཡང་སྣང་

དགོས་པས། དང་པོ་རང་ནས་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ལེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བླངས་

པས་རང་ཕན་དུ་རེ་བའི་ལྟོས་པ་མེད་པར་ལེན་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་

@407 དང་། སྨན་བླ་དང་། ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་གྲོང་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་

དང་། བོད་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་པ་དང་། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་

དང་བཅས་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་། དེ་

གཉིས་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཆུང་དུ་དང་། སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་། སྟོང་གསུམ་

གྱི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་ཡུངས་འབྲུ་ཡིས་བཀང་

ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་གསུམ་རེར་ཡུངས་འབྲུ་རེ་བཞག་པས་འདི་ཡུངས་འབྲུ་སྟེར་

གྱི་ཟད་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་གསུམ་ གྲི་བའམ། ཉེར་སོང་བ་མེད་ལ་གཅིག་མང་

དུ་སོང་བ་ཡང་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་དུ་གནས་རིས་གར་ཁྱབ་ཚད་དུ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པས་ན། ཕྱོགས་

བཅུའི་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་ཚད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་ལྟར་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་ངན་

སོང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དམྱལ་བ་ལ་ཚ་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད། གྲང་བའི་དམྱལ་བ་

བརྒྱད། ཉེ་ཚེ་ཉེ་འཁོར་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ།

སྡུ་མའི་དབང་དུ་བྱ་བ་ན། ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བླང་བའི་ལས་སམ། ཉོན་མོངས་

པ་ཆེན་པོ་ནས་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་དང་། འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྲོག

གཅོད་པའི་དངོས་གཞི་མེད་ལ། གཞན་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བཤད་པ་

དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལས་གྱུར་པ་དང་། སེམས་

ཅན་ལས། མཆོད་ཆ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རྒྱ་བུར་རྡོལ་བ་དང་། པདྨ་ལྟར་

གས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གོང་ལྟར་རང་གི་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ལེན་

ཏེ༑ བླངས་ནས་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་དུ་རེ་བ་དང་། སྡིག་པ་བྱང་བ་དང་། ཚོཊ་

རྫོཊ་སུ་རེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། སྔར་གྱི་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བླང་བའི་

@408 མི་དགེ་བ་འབྲིང་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་

སྨྲ་ཞད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ་བཀྲེས་ཞིང་སྐོམ་པ་ལ། རྒྱུད་

འཁྲུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་འཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་

རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། སྔར་གྱི་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བླང་བའི་མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ཀུན་

སློང་དང་བཅས་པ་དང་། འདི་ལ་ཡང་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད

ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། གླེན་ཅིང་གཏི་མུག

པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་གཞན་གྱིས་བཤའ་སྦྱོལ་ལ་སོགས་པའོ། །མཐོ་རིས

ཀྱི་མི་ཡི་ཀུན་འབྱུང་སྔར་བཤད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་། འདོད

པ་བཙལ་ཏེ་མི་རྙེད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་པའི་དངོས

པ་བྲལ་བ་དང་། མདོར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས

པ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་ལ་བག་མེད་པ་དང་། འཆི་ལྟས་དང་། ཉེ་བར

འཆི་ལྟས་དང་། གཞན་གྱིས་དཔའ་བསྐྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁམས་གོང

མ་གཉིས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མྱོས་པ་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ལེན་ནོ། །ཇིས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་དང་རིས་
སོ་སོ་རེ་རེ་དང་དེ་ཡི་ཡང་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨྲོམ་སེམས་ལ་དེ་མེད་
ན་ཁ་ནས་ཡམ་པ་ལས་དོན་ཐོག་ཏུ་སྐྱེལ་བ་མི་འོང་། །ཇིས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག
ཏུ་སེམས་སོ་ཏེ། ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཚད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཉེ་རིང་མེད་བཟང་ངན་
མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་རང་གི་

སྙིང་གི་ནང་དུ་བླངས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་དེ་མེད་ན་བློའི་འགྲམ་མི་འོང་།

རེས་དམྱལ་བ་ལྷ་བུ་རེ་རེའི་སར་རང་གི་ལུས་ཀྱང་རེ་རེ་བསམ་ལ་ཡིན། རེས་ལུས་

འདི་གཅིག་པུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡིན། རེས་ཐོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྷར་རགས་རིམས་

@409 ནས་ཡིན། རེས་གང་ན་ཅི་སྣང་བ་རྣམས་ཡིན། རེས་འདི་ཀུན་ལ་སྦྱོར་མི་དགོས་སླམ་

པའི་མི་སྣང་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལྷ་བུའི་སྒོ་ནས། རེས་འགའ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་

ཅན་རེ་རེའི་ཉོན་མོངས་པས་སོ་སོ་ཕྱེ་ནས་ཡིན། རེས་སྡུག་བསྔལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་

ཡིན། རེས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག

ལ་ལེན། དེ་ལྟར་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསམ་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་

ལེན་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ངེས་ཤིང་ཐོག་ཏུ་སྐྱེལ་བ་དང་། བློ་སྦྱོང་སྐྱེན་པ་ལ་

སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལེན་ཚུན་ཡང་། དགྲ་དང་ཐ་མལ་དུ་

བསམས་ན། ལེན་པ་དོན་ལྡན་གཅིག་མི་འོང་བས། ལེན་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་

རང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་དྲིན་ཅན་ཞ་སྣག་ཏུ་བསམས་ནས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གསལ་

སིང་བ་རེས་ཀུན་ནས་བླང་ཞིང་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགྲ་ལ་གཏོང་ལེན་གཉིས་

པོ་བསྒོམ་པའི་ལག་རྗེས་ཡོང་དགོས་ཏེ་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་
གི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པ་འཁྱོལ་དགོས་སོ། །གཏོང་བ་ནི། གཏང་བར་བྱ་
རྒྱུ་གང་གཏོང་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། །བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །
དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །
ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་དང་
ལོངས་སྤྱོད་དང་། དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གཏོང་།
ལུས་གཏོང་བ་ཡང་། མ་དག་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བར་གཏོང་སྟེ། ཡི་དམ་

གྱི་ལྷར་བསྒོམ་ནས་བཏང་བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ཤ་ཁྲག་ཙམ་དུ་བྱས་ནས་གཏོང་བ་དང་།

བཏང་ནས་ཟད་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་མལ་

གྱི་ཡངས་སྤྱད་གཞན་ལ་གནང་པར་འགྱུར་བའི་དུག་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་དང་།

བཏང་བས་ཟད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་བཏང་ན།

@410 སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བདག་ཉིད་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་

ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་སུ་ནི་གྱུར། ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས།

འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་། རྩུལ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞིར་གྱུར་ཅེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡིད་བཞིན་གྱིས་ནི་ལུས་སུ་བསྒྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་ནས་བཏང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་བཏང་བ་ལ་མི་ཟེར་གྱིས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཅི་འདོད་པ་དང་། དགོས་འདོད་

ཐམས་ཅད་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ལ་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཏོང་ངོ༎ ༎གཏོང་

བའི་རིམ་པ་ཡང་། རྩ་བའི་མ་དེ་མདུན་དུ་དམིགས་ནས། དེ་ལ་བཏང་བས་

མ་དེའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དད་པ་དང་། ཚུལ་

ཁྲིམས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ལ་སོགས་པའི་དོན་ནང་གི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བསམ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དཔེ་ཆ་དང་། མཆོད་

ཆ་དང་། མཆོད་ཁང་དང་། ཁང་པ་དང་། གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་

པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དོན་ནང་ག་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་

བར་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ

ཕ་དང་ཉེ་འབྲེལ་ནམ་མཁའ་མཐས་ཁྱབ་ཚད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ངན

སོང་གསུམ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ས་བཅུའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས་ཀྱང་སྔ་མ་བཞིན་དུ། དེ་དག་ཀྱང་

@411 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སངས་

རྒྱས་པར་སེམས་པའོ། །ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་གཅིག་ལས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟར། རང་གི་རྩ་བའི་ལུས་

གཅིག་པུ་འདི་ཉིད་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཚད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟས་

གོས་གནས་མལ་དང་། ཡུལ་ཞིང་དང་། ཉེ་འབྲེལ་དང་། འཁོར་འབངས་

དང་། བཙོན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། མཁན་

སློབ་དང་། དཔེ་ཆ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱུང་བར་སེམས་པའོ། །ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་

གི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་ལུས་

འདི་ཡང་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་དུ་ཡང་རེ་རེ་ཡོད་པར་བསམ་ནས་སྤྲུམ་ལྟར་རོ། །

ཡང་རང་གི་ལུས་འདི་ཐིམ་པོའི་རྣམ་པས་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་

སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་དུ་གནས་པས་དེ་དག་གི་མགོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་ཏེ།

ལོངས་སྤྱོད་པར་སེམས་པའོ། །ཡང་རེས་རིལ་པོའི་རྣམ་པར་གཏོང་། རེས་མགོ་

དང་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་བཅད་དེ་བསད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཏོང་ངོ། །སྦྱིར་གཏོང་

བ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅེས་པ་ལྷར། ལ་ལ་ཤ་ཁྲག་ཉིད་ཀྱང་ཡིད་བཞིན་དུ་འོང་བ་ལ།
ལ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེར་འོང་སྟེ། སྔགས་ནང་པའི་འགྲུབ་ཁྱུང་དུ་ཡང་ལུས་
གན་རྒྱལ་དུ་འགྱེལ་ཏེ་དེ་ལ་བཅད་ཅིང་བཏང་ངོ། །དེའི་དང་པོ་ལུས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་
དུ་བསྒྱུར་བས། དེ་ནས་ཤ་ཁྲག་ཀྱང་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཞེ་ཐག་ཏུ་འོང་སྟེ།
སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས། ངས་ནི་རྒྱུན་དམ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་མིག་དང་། མཚོ་
རྫིང་དང་ནམ་ར་ལ་སོགས་པའི་ཐང་དང་ཐན་འཆད་ཀའི་གྲོགས་ཕུག་ཡན་ཆད་དུ་མ་

བསྒོམས་པ་མེད་གསུངས། ཡང་རབ་གནས་དུས་སུ་རྟེན་ལ་འདྲེ་ཞུགས་པ་འབྱིན་
@412 པ་ལ་ཡང་། རང་གི་ལུས་ལ་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་བསྒོམས་ནས།
དེ་རྣམས་ཁྱེར་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་དགའ་བ་མ་བྱེད། རྟེན་འདི་ལ་རབ་གནས་བྱས་ནས་
སྐྱབས་གནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནད་པའི་རིམ་གྲོ་དང་གཏོར་མ་
ལ་ཡང་། རང་ག་ལུས་འདི་གཏོར་མར་བཅུག་ནས་ཁོ་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་
གནོད་པ་རྣམས་ངའི་བཟའ་དགའ་ན་འདི་ཁྱེར་ལ་གནོད་པ་མ་བྱེད། ང་བང་པ་གསེར་
སྦྱིན་བྱས་ནས་བསྐྱམས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲལ་མགོ་ལ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་ཡང་།

དེར་ལུས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་འཐོར་ཞང་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་བྱ། སཱ་གཉྫན་པོར་ཡང་རང་
གི་ལུས་ལ་དེའི་བགེགས་གོང་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་ཚོགས་དང་། དེའི་མི་དང་
མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་གོང་ལྟར་བྱིད་པ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མཚན་མ་དང་།
ཕྱོགས་ངན་པ་དང་། བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་མཚན་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གོང་ལྟར་
རང་ལ་བླངས་ལ། དེ་དག་ལ་བཏང་བས་དགེ་ལེགས་དང་། ངོ་མཚར་བའི་
ལྟས་དང་། མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ། གཞན་གྱི་

ཐོད་གཏོང་དང་གཏད་ཁྲམ་འདྲི་འགྲུས་དང་། རོ་བག་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་གི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་དག་རང་གི་སྣང་ནང་དུ་བླངས།
རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཏང་བས། དེ་དག་དགའ་ཞིང་ཚིམ་སྡེ་གཏུག་པའི་
སེམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ཚང་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བསམ།
གཙང་བ་དང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པར་སེམས་པ་དང་། ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་
ཟད་ནོར་ཟད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་དང་། མཛེ་བྱུང་བ་དང་། ནད་ཚབས་པོ་ཆེ་

གཞན་གྱི་ཐབས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་

ཐམས་ཅད་དང་། ཆགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། ཚོས་མི་གོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་

@413 ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས། དེ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་

ལྡན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སེམས་པའོ། །དེས་མཚོན་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་

ཅད་གཅིག་གི་བྱ་ཞེས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པར་བྱའོ། །འདི་གཅིག་པུ་ཡོད་

ན་ཅི་ལ་ཡང་ཡ་མི་ང་བ་གཅིག་ཡོང་གསུང་། དེ་ལྟར་གཉན་ས་ལ་སོགས་པར་སྦྱོང་

བ་དེ་ལ་བསམ་པས་སྦྱང་ན། བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཐོ་ཅོའི་རྣམ་པར་

མ་སོང་བ་དང་། ཡང་ཐོག་ཏུ་བཙུར་ཐབས་མེད་པ་བྱུང་ཡང་ཡ་ང་བ་དང་། བག

ཚ་བ་དང་འཇིགས་པ་མེད་པར་གོང་ལྟར་རིང་རྒྱངས་ཀྱི་སོང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་

དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་རང་ལ་གང་ཡོད་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་བཏང་བས་དེ་རེ་རེ་ལས་

ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ནས། ནོར་འདོད་

པ་ལ་ནོར། ཟས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རྟ་དང་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་

འདོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དད་པ་དང་། ཚུལ་

ཁྲིམས་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བྱུང་བར་བསམ་ཞིང་གཏང་ངོ། །གཞན་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་ན་གང་ན་ཆགས་པ་དེ་བཀར་ཞིང་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་ངོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསམས་ཏེ། བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་འབུལ་གསུང་ངོ། །དགེ་བ་ནི་རང་གི་དུས་གསུམ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་སྟེ། དེ་ཡང་ཐན་དུད་འགྲོ་

ལྷ་བུ་ལ་ཟན་ཆང་གཅིག་སྦྱིན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་།

བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ། མདོར་

ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་དང་། ཅི་དགོས་པ་དང་། གང་དང་གང་གི་དོན་

@414 དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚང་ནས་སངས་རྒྱས་

པར་སེམས་པའོ། །ཡང་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་

རྩ་ཐམས་ཅད་བསྔོམ་ཏེ། ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་བཟང་ངན་ཕྲ་རགས་

ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས་གོང་ལྟར་དུ་སེམས་པའོ། །དོན་གྲིལ་ན། དེ་ལྟར་བཏང་

བས་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་རྩ་བའི་མ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མནར་མེད་པ་ནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་རིམ་པར་གཏོང་བ་དང་། ཞབས་ཏེ་བསྡུས་ནས་དུས་གཅིག་ལ་

གཏོང་བ་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སྣ་རེ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བསམ་ཏེ་

གཏོང་བ་དང་། གསུམ་ཀ་རིལ་པོ་རེ་བཏང་བས་དེ་ལྟར་དང་། ལུས་ལ་སོགས་

པ་མང་པོ་བྲུས་ན་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་གཏོང་བ་དང་། འདི་གཅིག་པུ་ཐམས་ཅད་

ལ་ཐེ་ཚོམ་མེ་པར་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་སྐབས་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་གཏོང་ཡིན་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་པ་དང་། སྡུག

བསྔལ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ལེན་པ་རེ་དང་།

རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

གཏོང་བ་རེ་སྦྱིལ་ནས་བསྒོམ་དེ་ཡང་གོང་ལྟར་རེས་རྒྱ་བའི་མ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་གཏོང་། རེས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་དང་།

རེས་ལས་ངན་ཤ་སྟག་དང་། རེས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཤ་སྟག་དང་། དེ་ལ་སོགས་

པ་དྲུ་མ་བཀོལ་ནས་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཁའི་ཡམ་རྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་

མ་ཡིན་ཐུན་གྱི་ཁྲལ་འཛལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རིག་པ་འཛུར་ལ་གཏད། སྙིང་ལ་ཟུར་

ཐོན་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་པས་བློ་འབྱོང་སྐྱེན་པ་དང་། ཤེས་པ་དོན་ལ་འགྲོ་བ་དང་།

དོན་དང་ཇོ་རུས་ཐུག་པ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལེན་པའི་གོ་རིམས་རང་

ནས་བརྩམས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

@415 སེམས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་རྐྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ནི། ལེ་ལན་

ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གདའ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་

རྒྱེན་ངན་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེ་ལན་གཞན་ལ་འདེད་ཅིང་། རང་རེ་ལེ་ལན་མེད་

པའི་སྐྱོན་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་མོད། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་རྐྱེན་ངན་ཅི་

བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེ་ལན་ནི། བདག་འཛིན་གཅིག་པུ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་

ནོ༑ ༑དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བདག་འཛིན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་མེད་པ་

ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེའི་གཅེས་སྤྲས་དང་ཁ་འཛིན་གྱིས་མཐོ་བ་ལ་ཕྲག་དོག། དམའ་

བ་ལ་བརྙས་བཅོས། མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས། དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་ལ་

སོགས་པའི་སྒོ་ནས། གཞན་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་

བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྐྱེན་ངན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་

སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡིད་ཁྲོད་རང་འདོད་བྱེད་འདོད་ནས། །བསྐལ་

པ་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྡུག

བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ། །དེ་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྐྱེན་ངན་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཙུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་

པ་འདིས་ལན་ཏེ། རྒྱལ་ཁམས་ན་ནད་ཡམས་འདུག་ཟེར་ན་ཁོ་ལ་བྱུང་གི་དོགས་

ནས་སྡུག་བསྔལ། ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོས་བཙོམ་གྱི་དོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ། འདྲེ་

གདོན་གྱི་ཁྱིར་གྱིས་དོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་བདག་མཐོ་བར་

འདོད། བདག་ལེགས་པར་འདོད། བདག་སྐྱིད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་

དང་མི་མཐུན་ནས་སྡུག་ཏུ་བཙུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་རྐྱེན་

ངན་ཐམས་ཅད་དང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས། ཐ་

མ་རྐྱེན་དུ་སྣང་བ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོའི་འདོད་པ་དང་མ་མཐུན་ནས་ @416 འབྱུང་བ་རྐྱེན་ངན་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལ་

བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒོམ། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་བཀའ་དྲིན་ཅན་འབའ་

ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་ལ་ཕན་འབའ་ཞིག་བཏགས་གནོད་པ་

མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དྲིན་ཆེ། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་

པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་

ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་ན་དྲིན་ཆེ། ཁྱད་པར་དུ་རང་ལ་རྐྱེན་ངན་གཏོང་བའི་འདྲེ་གདོན་

ལ་སོགས་པ་ནི། ལྷག་པར་དུ་ཡང་དྲིན་ཆེ་སྟེ། བདག་གི་རྐྱེན་ངན་སྦྱོང་བའི་

ལས་བསགས་པ་དེའི་སད་བྱེད་བྱས་པས། ལས་ངན་འཛད་པའི་གྲོགས་བྱས་པའི་

སྒོ་ནས་དྲིན་ཆེ། རྐྱེན་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པའི་གྲོགས་བྱས་པའི་སྒོ་

ནས་ཀྱང་དྲིན་ཆེ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །རྐྱེན་

ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་གནད་གཞན་རྣམས་ནི་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །

འཕྲུལ་ལ་གང་ཐུག་སྒོམ་དུ་སྦྱར། །ཞེས་པ་ནི། སྐྱིད་སྡུག་འཛོམ་མ་འཛོམ་ལ་

སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་ཡུལ་དང་མི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་

ཅད་དང་། དགོན་པ་དང་། གྲོང་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་། འགྲོ་

འཆག་དང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། མཐོང་བ་དང་ཐོས་

པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཡིད་ལ་འགྱུས་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཞིང་བསྒོམ་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་

འདོད་མི་འདོད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་པོ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་འདོད་པ་

དེ་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་མི་འདོད་པ་དེ་རང་ལ་ལེན་ནོ། །འགྲོ་འཆག་ལ་སོགས་པ་

སྤྱོད་ལམ་གང་བྱེད་དུས་གང་དང་ཐུག་པའམ། གང་དང་ཕྲད་པ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་

ནས་བསྒོམ་མོ་ཉལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་གཉིད་ལོག་པའི་བར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་
@417 དང་ཀུན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་བླངས། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གཏོང་ལ་སེམས་
ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ་གཉིད་ལོག་པས། གཉིད་ཐམས་
ཅད་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སེམས་སུ་འགྲོ་ལ། སྦྱང་ནས་མི་ལམ་དུ་འདི་འབྱོངས་
པ་འང་སྲིད། མདོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་འོང་གསུང་ངོ་། །ཚེ་གཅིག་གི་ཉམས་
ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ་ནི། གསུང་བསྒྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །བློ་འབྱོངས་པའི་ཚད་
ནི༑ ཆོས་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་

ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་བདག་འཛིན་འདུལ་བ་རུ་འདུ་ཞིང་། ཁྱད་
པར་དུ་བློ་སྦྱོང་གི་དམིགས་རྩེའི་གཏོད་ས་བདག་གཅེས་འཛིན་འདུལ་བ་དང་། གཞན་
གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བློ་སྦྱོང་
བསྒོམ་པ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་ན། བློ་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་
པས་བློ་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་མ་སོང་ལ་རག་ལས་
པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཆོས་པ་སྤྱང་ལ་འཛུལ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དཔང་པོ་

གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་། །ཞེས་པ། གཞན་བདག་གི་ཇོ་བོ་དེ་ཀུན་རྒྱུད་ལ་
ཆོས་སྐྱེས་འདུག །ཆོས་པ་བཟང་པོ་བྱ་བ་དེ་ན་འདུག་ཟེར་ཡང་། དེ་དཔང་པོའི་
གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་པ་ཙམ་མམ། ཚིག
འཇམ་པ་ཙམ་མམ། ཁོ་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་ཡང་ཆོས་པ་
བཟང་པོར་རྩི་བ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་
ཀྱི་མ་ཁྲེལ་བ་ཅིག་དཔང་པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་མ་
བྱུང་བ་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་བྱུང་ཡང་རང་གི་བློ་གཟུ་བོར་བཞག་པ་ལ། ད་དམྱལ་

བར་སྲིེ་བཙུག་ཏུ་སོང་ཡང་འགྲོད་པ་མེད་སྙམ་པ་དེ་གཉིས་དཔང་པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་

ཏེ༑ ༑ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན། ༑ཅེས་པ། བློ་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་

@418 པས་ད་རྐྱེན་ངན་ཅི་ཡང་བློ་སྦྱོང་གི་ལམ་དུ་ཁྱེར་བས་ཆོག་སྙམ་དུ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན་ལ།

ཡང་རྐྱེན་ངན་མ་བྱུང་བའི་ཚེ། རྐྱེན་ངན་བྱུང་ན་ལམ་དུ་ཁྱེར་སྙམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།

རྐྱེན་ངན་དང་འདོམ་ཐུག་བྱུང་ཙ་ན། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་འཛིན་པར་ཡིད་བདེ་

ལྡན་གྱིས་འགྲོ་བ་དམིགས་དགོས་སོ། ༑ཡིངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན། ༑བྲོ་བ་

རྐྱེན་ངན་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་སྟོལ་བ་བསྐྱེད་ནས་བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་པས་རྐྱེན་ངན་གྱི་དབང་དུ་

མ་ཤོར་བ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱིས། གློ་བུར་དུ་གང་ནས་བྱུང་ཆ་མེད་པར་འགལ་རྐྱེན་

བྱུང་བའི་ཚེ། སྟོལ་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱི་དེའི་གཉེན་པོར་བློ་སྦྱོང་

གཅེར་གྱི་སློབ་པ་གཅིག་ལ་ཟེར་རོ། །ལེགས་པར་གསམས་ན་འདི་ཡོང་ཡང་ཡང་

སྟེ༔ ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པའི་

སྟོབས་ཀྱི་རྐྱེན་གློ་བུར་བ་ཙི་བྱུང་ཡང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་ཤུགས་

ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་ཚད་ཟེར་ཡང་བློ་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་

ཚད་ཡིན་གྱིས། ང་སྲུང་མི་དགོས་པར་འབྱུངས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་སྦྱོང་

གི་དམ་ཚིག་ལ། སྤྱི་དོན་གསུམ་པོ་ཧྲག་ཏུ་བསླབ། །འདུན་པ་སྒྱུར་ལ་རང་

སོར་བཞག །ཡན་ལག་ཉམས་པ་བརྗོད་མི་བྱ། །གཞན་ཕྱོགས་གང་ཡང་མི་

བསམ་མོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་

སྔོན་ལ་སྦྱངས། །ཞེས་པའམ། རགས་པ་གང་ཆེ་སྔོན་ལ་སྦྱངས། །ཞེས་པའི་

དོན་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་།

གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གང་ཆེ་བ་བརྟགས་

ནས་འདུལ་བའམ། འཇོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའམ་གཞི་མ་

ལྟ་བུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་ཡང་ཁྱད་པར་སོ་སོའི་

སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་ཅི་བྱེད་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་བྱེད་དུ་མ་

@419 སྟེར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྦྱུག་ཏུ་བཙུག་པ་ཡིན་པས། འདི་དང་པོ་རང་དུ་

འདུལ་དགོས་ཏེ། བདག་ལ་འཛོམས་པའི་དགྲ་བོ་དེ། །སུ་ཞིག་གིས་ནི་འཕེལ་

བར་བྱེད། །ཨི་མ་མཚོ་མི་བཟོད་དོ། །ཅེས་དང་། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་

ཏུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤོང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་

ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡུན་

རིང་རྒྱུན་ཆགས་དགྲར་གྱུར་པ། །གནོད་པའི་ཚོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གཅིག

པོ༑ ༑བདག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། །འཁོར་བར་འཇིགས་མེད་

དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དགྲ་

ཐུས་སྡུག་ཏུ་བཙུག་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་ལན་ཧེ་བྱེ་བ་རྫིག་རྫིག་ཟེར་ཡང་ཁའི་རྣབ་

བཅད་ཀྱི་དགོས། འབྲུག་གཅིག་ཐུག་ཟེར་ན་ཡང་ཁོའི་མགོ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་དགོས།

རྒྱལ་ཁམས་ན་ནད་ཡམས་འདུག་ཟེར་ན་ཡང་ཁོ་ལ་བྱུང་གི་དགོས། ཡུལ་གཉན་ཟེར་

ན་དྲགས་ནས་ཁྲེར་གྱི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་གཏམ་ངན་གྱི་དགོས་ནས་སྡུག

བསྔལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མགོ་ལ་ཛ་ཛ། ཞེས་པའམ། ཤ་བོ་སྣང་པ། ང་ལ་ནི་

འཐིབ་གང་པོ་གནོན་པ་ལས་གཅིས་པའམ་མཁར་སྒོ་གཅིག་ཏུ་མདུང་ཐུང་ཅིག་མནན་

ནས་བསྐྱོད་པ་ལས་མེད་པའམ། གླང་ཐང་པས། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་གཏང་།

གཡོང་དང་ཐུག་ཁ་རང་གི་ལེན། །ཅེས་པའམ། གཉན་མགོ་བོ་ཡབ་བདུད་

རྒྱལ་པོས་ཁྲིར། །ཅེས་པ་ལྟར་རམ། འདི་ལ་ཐེམ་པོར་སྦྲུང་དགོས་པར་གདའ་

གསུངས། དེ་ལྟར་སྦྲོང་ན་ཕོ་བ་དུག་ནད་ཀྱི་ཐེབས་པ་སོས་པ་བཞིན་དུ། ཁྲིམ་

མི་འདུག་པ་དེ་བདེ་ལྷན་པ་ཅིག་ཀྱང་བཟོད་ཡོང་གསུངས། དེ་ཚུག་མ་བྱུང་རིང་

ལ་ཤམ་ཐབས་གཡག་ཁལ་གཅིག་ཟད། བུམ་པ་སྟོང་པ་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག

ཆོ་ཕྲིལ་ཐོས་པ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཆོ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་ཡིང་ཡིང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

@420 ཡང་ཁོ་ལ་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བྱས་ན། གྲི་མོ་བུ་ནད་ལངས་པ་བཞིན་

ཚུགས་ཐབས་མེད་པ་ལས་མི་འོང་བས། གང་གི་མཐིབ་གང་པོ་འདི་མ་ཤོར་བར་

རྩེ་རེ་ནོན་པ་ཅིག་དགོས། དེ་ལྟར་འབྱུང་ནུས་ན་གདོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་

ཆེན་པོ། ཤོངས་པ་ཆེན་པོ་གློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་

ཨིན་ཅིག་ལའང་ཡོང་སླམ་པས་མི་ཡོང་བས། ད་ལྟ་རང་ནས་འབད་དགོས་པས།

མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ལེན། འདོད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་

ལ་བཏང་སྙེ། དེ་ཡང་། མཐོང་ཞིང་ཐོས་སམ་རྗེས་སུ་དྲན་ཀྱང་རུང་། །རིག

གམ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ན། །བདེ་

དང་ལྡན་པས་རྟག་ཏུ་བྱེད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟར་སྒྲོང་ངོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་གཞི་

མ་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་ཆགས་པ། ཁ་ཅིག་ཞེ་སྡང་། ཁ་ཅིག་ཕྲག་དོག

ཤས་ཆེ་བའང་འོང་ལ་ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱིར་སྦྲང་མ་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལྟར་ཉོན་

མོངས་པ་རིས་གང་ཉུས་རིས་གང་ཉུག །ཐམས་ཅད་འོང་བར་འདུག་ཀྱང་བྱེ་བྲག

ཏུ་གང་ཆེ་བརྟགས་ནས། དེ་དང་པོར་འདུལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་

ཆེ་ན་རང་གི་སྨྱུར་དུ་གང་ཆེ་ཚོར་ཡོང་སྟེ། ཚོར་བ་ཙམ་གྱི་སྤྱང་བླང་བྱེད་པའི་ངེས་

པ་མེད་དེ། ཁ་ཅིག་ཚོར་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོང་བ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་ཙག་གཉེན་པོ་

བསྒོམ་ནས་གདོད་སྒྲོང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། བླ་མ་འམ།

ཁྱད་པར་དུ་གྲོགས་པོ་ཁོ་ནས་རྟོགས་ཡོང་སྟེ། ལུང་སྨྲད་པ་སྣེ་ཟུར་ན་བཞུགས་

ཙམ་ན། བྱིན་པོ་ཚད་མི་གདའ། ཐུགས་རྒྱལ་དེ་བག་ཆེས་གདའ་ཟེར། དེའི་

ལུགས་མེད་སླམ་བསམས་ནས་ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཨེན་

ཅིག་མང་བར་འདུག་སླམ་པ་བྱུང་གསུངས། དེ་བས་གྲོགས་མཐུན་པ་ཕན་ཆུན་

བྱར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོད་ལམ་

@421 རྣམ་བཞིར་བརྟགས་ལ། གང་རགས་པའམ། ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོ་རྩལ་སྟོན་ནས་

སྦྱོང་བའོ། །གཞན་ཆོ་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ་སྦྱོང་ཞིང་། ཐུལ་

ལམ་མ་ཐུལ་སླམ་ཙ་ན་ཡང་། རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལྟ། སྐྱེ་

ན་དངོས་གཞི། མ་སྐྱེས་པ་ལ་གཉེན་པོ་བསྒོམ། ཡང་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་

འཇུག་ཡུལ་ལམ་རྐྱེན་ངན་གང་ཐུལ་འདུལ། དེར་ཐུལ་ཙ་ན་ཡང་སོ་ཆག་འོག་ནས་

སེའུ་འདྲ་ཟེར་བ་ལྟར། གཞན་ཞིག་སྐྱེས་སླམ་པ་འོང་སྟེ། གྱད་སྟོབས་ཆེན་

པོ་ཐུལ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་ཐུལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཚོགས་མེད་

གསུངས། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པས། མཁས་པས་ལེགས་པར་བྲོས་པའམ།།

མཁས་པས་གཉེན་པོས་གཞོམ་པར་བྱ། །ཅེས་པ་ལྟར། དང་པོ་རྐྱེན་ངན་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་འབྱོལ་བ་མན་ངག །ཡང་ན་གཉེན་པོས་

འཐབ་རྩུགས་ན་མན་ངག་གོ །ཡང་བྲོས་པས་མི་ཕན་པ་བྱུང་ན། འདི་ལ་བདག

གི་དབྱེན་བྱ་ཞིང་། །ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡུལ་སྤྲད་དེ། །ཅེས་པ་ལྟར་འཐབ་པ་

དང་། དེས་ཀྱང་མ་ཐུབ་ན་གཉེན་པོས་ས་བཏབ་རྡོ་བཏབ་བྱ། ཅང་ཤ་པོ་མིག

མང་རྩེ་བ་ལྟར། །ཁྱེད་དེར་བརྟེག་ནང་འདིར་བརྟེག །ཅེས་པ་བཞིན་དུ། གང་

ལ་གང་འོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཕག་སྣ་འབུ་རེ་ལ་སྨན་ལོག་ཆ་རེ་གཏོང་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བདག

ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་སླའི། །རྣམ་པ་

ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དགྲ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་དང་། ང་རྒྱལ་

ཉོན་མོངས་བསྒོམ་པ་དང་། །ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དགྲ་རྣམས་ནི། །རྐང་ལག་ལ་

སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་འཛངས་མན་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་

བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། །ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །

སྙིང་གི་ནང་དུ་བཀུག་བྱས་ནས། །བྱུག་པ་རང་གི་སེམས་ལ་འགྱེད། །ཚོམ་པོ་

@422 འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར། ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པ་དང་། ཤ་བོ་

བ་རྩུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ལ་ཐག་པ་བཏགས་ནས་འགྲུད་པར་བསམ་པ་

དང་། འབན་རང་གི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འདི་སྐོར་སོང་གསུང་བ་དང་།

གླང་རི་ཐང་པ་འདི་ལས་ཅེས་པ་སོགས་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དང་། ཚོས་

བཞིའི་ཁྲི་ལ་ལེན་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉོན་

མོངས་པ་སྐྲིས་ནས་དར་ཅིག་ནས་བཟློག་སླམ་ན་ཡང་། །ཉོན་མོངས་དགྲ་དེས་བདག

འཇོམས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་རྩུལ་ཁྲིམས་འཇོམས། །ཞེས་

པའམ། ངེད་ཁྱོ་ཁའི་ནང་འཐབ་འདི་དཀའ་བར་འདུག་ཁྱོད་སོང་། ཞེས་པ་

ལྟར། ཉོན་མོངས་སྐྲིས་མ་ཐག་སྤང་བའོ། །རྐྱེན་ངན་ཡང་། བརྟན་པ་

མ་ཐོབ་བར་དུ་རྐྱེན་ངན་གནོད། །བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྐྱེན་ངན་གྲོགས་སུ་འཆར།

ཅེས་པ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལ་རྐྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་དེ།

གཉལ་པ་ཇོ་སྲས་ཀུན་ལ་ནང་ནས་ངོས་འཛུགས་པ་རེ་ཡོད་ན་ཤིན་ཏུ་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་

གསུང་བ་དང་། སྟོན་པ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གླང་རི་ཐང་ན་ཡོད་ཙ་ན་སེ་བེ་རེ་ལ་

སོགས་བློ་རྩ་ལེན་པ་ཡོད་པས་འབྲོངས་སྟོབས་ཆེ་བར་བྱུང་གསུངས། ད་ལྟ་དེ་ཙམ་

གྱི་བློ་རྩ་ལེན་མཁན་མེད་པས་འབྲོངས་སྟོབས་ཙམ་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཨེན་རེ་ཙམ་

ན་ང་རང་ཉལ་མིས་སྒོར་གཙར་བུར་བྱུང་ནས་ཨ་ཧ་བྱུས་པས་བག་འབྲོངས་སྟབས་ཆེ་

བར་གསུངས་པ་ལྟར་འོང་། ཁ་ཅིག་ལ་རྐྱེན་ངན་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་ཐེན་པའི་

རིགས་ཀྱང་འོང་བས་བདུད་ཉ་བོ་ཧག་པོ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ་བྱ་རོ་རྡི་བའི་ཁ་ནས་ཐར་

ཀྱང་། སྟོང་ཧོང་དུ་རྩེའི་ཁ་ནས་མི་ཐར་ཟེར་བའི་དུས་འདིར་ཉོན་མོངས་ལ་སྨན་

ཆེན་པོ་བཙུག་ནས་འཐབ་དགོས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས།།

ཞེས་པ་ནི། འདི་བྱས་པས་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གནོད་པ་མི་འོང་དུ་རེ་བ་དང་། གཏམ་

@423 སྙན་དུ་རེ་བ་དང་། མཁན་སློབ་ལ་སོགས་པས་རྩིར་རེ་བ་དང་། ཟས་གོས་ལ་

སོགས་པ་འཛོམ་དུ་རེ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པས་དེའི་ལན་རེ་བ་དང་།

ཚོས་པ་བཤའ་མ་ཡིན་ཟེར་དུ་རེ་བའམ། ཐ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་ཅིག་བྱུང་

ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱིས། རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཞེས་གསུངས་པས།

འདི་ཕྱུས་བསྡུས་པའི་རི་ལྷོས་གང་ཡང་མེད་པ་གཅིག་སྒྲོང་མ་ཤེས་ན་ཆོས་འདིའི་

ཕྱོགས་གཅིག་ཞབ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་གང་ལ་རེ་བ་མེད་པར་སྒྲོང་བ་གལ་ཆེ། ཆོ་

འདིའི་རེ་ལྷོས་ཅན་གྱི་སྤྱིར་ཆོས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། ཕྱི་མའི་རེ་ལྷོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ། རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་ཀྱང་རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྤང་། གཞུང་བཟང་པོ་མ་

བསྟེན། ཤགས་ངན་མ་རྐོད། ཅེས་པ་རྣམས་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །

འཕྲང་མ་བསྐུག །ཅེས་པ་སྟོན་པ་དར་མ་འབར་ན་བས་རིམ་གྲོ་ལྷོ་བྲག་ཡོ་ཁྲལ་
བསྡུས་ནས་བྱེད་པར་གླེང་བས་ན། དར་མ་རིན་ཆེན་ཤེད། ཉོག་ཅིག་འདི་ངའི་
ཁ་འོག་ཏུ་མི་འདུ་བ་ཅིག་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་དང་། འཕན་ཡུལ་པ་གཅིག
གིས་གཉལ་དུ། གནས་གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་ཕྱིན་པས། བཙུན་པ་གཅིག་གིས་སྐོར་བར་
དུ་བཅིར། ཕྱིས་འཕན་ཡུལ་དུ་མི་མང་བར་ཡོད་ཚན། བཙུན་པ་དེ་བྱུང་བས།
མི་དེས་སྤུར་སྐོར་བར་དུ་བཅིར་བ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས། འོ་ཅག་ངོ་ཤེས་པར་ཡོང་བྱས་

པས། བཙུན་པ་ན་རེ། མེད་དེ་ཟེར་འོང་བས། གནས་འདིར་སྒོ་བར་དུ་

བཙིར་བས་ངོ་ཤེས་བྱས་ནས་དམའ་ཕབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཕྲང་སྐྱུག་པ་བྱ་བ་ཡིན། སེམས་

བསྐྱེད་བྱས་པ་དང་། བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་པས་འདི་བསམ་པའི་སྐབས་མེད། འདི་

ཡོད་རིང་ལ་དེ་གཉིས་འོང་མི་སྲིད་པས་སྤང་། གནས་ལ་མི་དབབ། ཅེས་པ།

ཁྲིད་ཕ་ནས་ངན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་

@424 སློབ་ལ་སྨོམ་པ་མེད་ཅེས་དང་། ཁྱོད་རང་ལ་སྨོམ་པ་མེད་ཅེས་སམ། གཞན་

གྱི་མ་བསད་པ་གཞན་ལ་རྒྱུས་མེད་པ་ལ་ཁྲིམ་དུ་སྒྲོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དུག་མ་

ཟླུད། མཚོན་མ་བཏབ་པ་ཡིན་ཡང་། ༄༅་སྐྱོང་འདི་ཡི་ངོས་ནས་འདི་ལས་

སྡིག་ཆེ་བ་མེད། ཁོ་བསད་པ་པས་ཀྱང་ཐུབ་ཡིན། སྔོན་རྒྱ་སྟོན་བྱིས་པ་ཅན།

གཞན་ཏུ་བསྐྱོགས་ནས་བྲག་ལ་འཚོངས་ནས་བསད་པས། ཕ་མས་བཏུངས་པས་

མའི་ངར་གདོང་པ་ལ་རྡོ་རྒྱབ། དར་ཁྲིམ་དུ་འོང་དུ་མ་བཙུག་པ་ལ། ཁོས།

ཁྱེད་རང་གི་ཡོན་བདག་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་འབྲི་རྐུས་ནས་བསད་པ་ཟེར་ནས་འོ་འདོད་

བོས་པས་ཏྲ་སྐྱིན་དང་། འབྲི་སྐྱིན་བབ་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལས་སྡིག་ཆེ་བ་མེད་གསུངས།

མཛོ་ཁལ་གླང་མ་མི་བྲོ། ལྷ་ལོག་མི་བྱ། འགྲོགས་ཀྱི་རྩེམ་བཏོད། ལྷ་བདུད་

དུ་མི་དབབ། སྐྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟུག་མ་ཆོལ་ཞེས་པ་རྣམས་གསུང་བགྲོས་མ་

བཞིན་ནོ། །བློ་སྦྱོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ།

ཞེས་པ་ཆོས་གཞན་ནས་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་ལ་འདིར་ཟས་གོས་

སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་པུས་བྱེད་པའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་

བྱེད་ན། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་ན། བདག་གི་བདེ་བ་འདིས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །མ་འཛོམས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་མ་འཇོམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་

གཏོང་ལེན་གཉིས་སུ་སྦྲང་བ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོའམ། ཇོ་བཙུན་

ཞུགས་པས། རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱུར། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་

སྣ་ཚོགས་འཇུག་གྱུར་པ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་མཐུན་ཚིག་གིས། །སེམས་

ཅན་ཕན་ཕྱིར་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། །ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།

@425 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྱེད་པའོ། །ལོག་རྟོན་ཐམས་ཅད་

གཅིག་གི་བྱ། །ཅེས་པ་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་

བྱ་བ་གཉིས། །ཞེས་པ། ཐོག་མར་མལ་ནས་ལྡང་བའི་དུས་སུ། བདག

གི་དེ་རིང་བདག་འཛིན་ཐུལ་ཞིང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་མ་གོས་པར་བྱ། སེམས་

ཅན་གཅེས་འཛིན་མ་ཉམས་པར་བྱ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་། དགོངས་མོ་ཉལ་

ཁར་སེ་ཧྲི་རྣམ་པར་བརྩེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས། དེ་རིང་ཐོག་མར་ད་བྱའོ། །དེ་

ནས་དེ་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་རིམ་པར་བརྟགས་ནས། སྤྱིར་

ཆོས་ཁྱད་པར་ཏུ་བློ་སྦྱོང་འགལ་བ་བྱུས་ནས་འདུག་ན། དེ་ཆེ་བདག་ལ་ཐུན་

བསྲུང་ཞིང་བླ་མའི་གདམས་ངག་དྲན་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དལ་འབྱོར་རྟེན་

གསོན་པ་རང་ལ་རང་གིས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ།

བཟོད་གསོལ་དང་བཤགས་བསྡོམས་བྱས་ལ་སང་ནས་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་

པ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ནས་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒོམ་སྟེ། དལ་འབྱོར་

དོན་ཡོད་པར་བྱས་དུས་དམ་ཡོད་དུ་འདས་སྙམ་དུ་བསམ་ནས། དགེ་བ་འདིས་

ཆོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བར་

གྱུར་ཅིག །།ཅེས་སྨོན་ལམ་གདབ། ཡང་ནང་པར་ལང་ཙ་ན། དེ་རིང་

བདག་གི་ཁ་སང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་བཞིན་དུ་བྱ་སླམ་བསམ་ཞིང་འཕེན་

པ་གཏོང་བ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཚིག་ཏུ་མི་བརྗོད། བསམ་པ་འདི་

འབའ་ཞིག་སྦྱངས། དགྲ་བྱུང་བ་དང་། ན་ཚ་དྲག་པོ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་

དུས་སུ་སྔར་བཞིན་དུ་བསམ། གཉེན་པོ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་བརླབས།

ཆོས་སྐྱོང་གི་མཐུ་སྟོབས། རང་གི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ། སེམས་ཅན་སྤྱི་

མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས། ཅི་འདུག་ལྟས་ལ་རྐྱེན་བཞིས་དུས་བཞི་པོ་དེར་བདག་འདི་

@426 བསྒོམ་པ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་མི་འབར་བ་ལ་ཤིང་བསྣན་པ་བཞིན་འགྲོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྒུད་

པ་གང་བྱུང་ཡང་བཟོད་པ་མེད་ན། ཆོས་གཏོང་དོགས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་

གཅིག་དགོས། གློ་བུར་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ན། དེ་ཡང་ངས་ཅི་ཡང་

འགྲུབ། ངའི་གོང་ན་མི་མེད་སྙམ་ནས་གོ་གྱོན། ཆེངས་སར་སྡུམས། གཙུག

ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་བྱེད་དུ་ཡང་རམ་པོའི་སང་པོ་བསྣུན་པ་ཡོད་

པས་ཅི་མ་དྲན་གསུང་། ཁ་ཅིག་བསླེབ་བཀུར་བ་ན་དྲིགས་ནས། གཞན་ལ་

བརྙས་པ་དང་། དྲན་ཚད་བྱེད་པ་འོང་སྟེ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་བཟོད་པ་

ཡིན་པས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་དྲིགས་པ་དང་ཆགས་པར་མི་བྱ། ཆོས་

བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བྱས་ལ་ཆོས་འདིའི་གྲོགས་སུ་ཁྱེར། བསོད་ནམས

སྐྱེས་ཅན་བཀུམ་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། ཡང་རྒྱུད་ནས་དབུལ་པོར་གྱུར་ཏེ།

འོག་ན་རྒྱུ་ལས་མི་འབབ་པ་བྱུང་ན་ཡང་ང་ལ་འདི་འདྲ་བ་འོང་བསྒམ་དུ་ཡི་མུག་པ་

དང་། སྡོ་ཤི་ནས་དགེ་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་དང་། འདི་ཙུག་པ་ལ་ཆོས་གང་ནས་

འོང་ཟེར་ནས། ཕོངས་པར་གྱུར་ན་སྡིག་པ་དང་གིས་འཕེལ་ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་འཚོར་

དགོས་ཡོད་པས། དེ་མ་བཟོད་པ་ཡིན་པས་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་མཐོ་དམན་དང་

སྐྱིད་སྡུག་ལ་ལྟོས་ནས། མིའི་སྐྱིད་སྡུག་གི་བར་ན་ཁྱད་པོ་ཆེ་མི་འདུག་ཕྱིར་

ལ་གཡེང་བ་མེད་པས་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་སླམ་དུ་བསམ་སྟེ།། སྐྱིད་སྡུག་གཉིས་ཀ་

བཟོད་པ་གླང་རི་ཐང་པ་ལྟ་བུ་དགོས་།དེ་གཉིས་གང་བྱུང་ཡང་འདིའི་དུས་སུ་ཆོས་

མི་བྱེད་ན་ནམ་བྱེད་སླམ་དུ་བསམས་ནས་མི་འབར་བ་ལ་ཤེང་བསྟན་པ་ལྟར་གྲོགས་སུ་

འགྲོ་བ་ཅིག་དགོས། ལྷ་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཀྱང་། །ཁེངས་པ་ཉིད་

དུ་མི་བགྱི་ཞིང་། །ཡི་དྭགས་བཞིན་དུ་རྒུད་པས་ཀྱང་། །ཞུམ་པ་ཉིད་དུ་མི་

@427 བགྱི་ཚལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོག་དང་བསྡོམས་ལ་བསྟུང་།

དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ། །རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་བླང་། །ཉམས་

པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་བསྒོམ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །

འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཅེས་པ། ཁོ་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་

ཟེར་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལུས་བསྐོར་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་།

བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་ཞབས་ཏོག་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ངག་སྐྱབས་འགྲོ་
དང་། བཟླས་བརྗོད་དང་། མདོ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་།
ཡིད་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །ཡིད་ཀྱིས་འདི་བསྒོམ་ཞིང་བཟླས་
པ་བྱེད་ན་གཉིད་དུ་མི་འགྲོ། །དེས་མཁར་བ་བྱུས་ནས་བསམ་དུ་བཏུབས་པ་ཡིན་
གསུང་། ཡང་ཉེས་ལྟུང་ཚཱགས་མི་དགོས། །གཞན་གྱི་ཀྲུང་དེ་ལེན་པ་ལ་
དེ་འདོད་ཐོག་ཟེར་བ་ཡིན། གཞན་གྱི་ལེན་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ཕྲ་མོ་ནས་སྲུང་བ་ཅིག

དགོས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་པ་འཕྲལ་ལ་འཛོམས་པའི་སླིང་སྟོབས་

དང་ལྡན་པ་ཅིག་དགོས། དཔེར་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་མཐུ་བྱེད་པ་ལ་ཐར་ཐོར་སྤྲོག

ཆགས་གང་བྱུང་བ་བསོད་པ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་སྐྱེས་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་འབད་པས་མི་འབར་བ་ལ་བྱུད་ཤིང་བསྣན་པ་ལྟར་རློ་སྟོབ་གོང་

ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་མེད་དག་ཏུ་སྦྱོང་། །ཁྱབ་དང་

གཏིང་འབྱོངས་ཀུན་ལ་གཅེས། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་རེ་བས་མི་འབྱོངས་པས་

ཕྱོགས་མེད་དུ་སྦྱངས་ན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ང་འདྲི་ལ་བཟོད་

སྟོབས་ཆེ། ཁོ་མི་ལ་བཙོད་སྟོབས་ཆེ། ང་སྟོང་པ་ཤུས་ཆེ། ཁོ་སྙིང་རྗེ་ཤུས་ཆེ།

ཟེར་བ་ཀུན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་

@428 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་རེ་བར་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གྱི་བྱེ་བྲག

གིས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཅན་འདང་ལ། འབྱོར་ཅན་ངའི་གོང་ན་མི་མེད་གོ

མཁར་གྱི་གོང་ན་ཁྲི་མེད་སླུམ་ནས་གཡག་བཀུག་ནས་ཤོར་བ་བཞིན་དུ་ཡ་ཆ་བ་ཡོང་

པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་འབྱོར་ཅན་བརྟུབ་པ་ལ་རྒྱུད་ཅན་ཁྲོད་རང་ལ་མ་བབ་པ་ཡིན།

ང་གནས་སྐབས་འདི་ཙུག་འདུག་པ་ལ་ཟེར་ནས་སྨུག་ཟེག་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་
དུ་བསྔོད་ཙན་ཟེངས་ཀྱི་ཕྱུག་རོན་གྱི་སྨར་ཤིང་བུ་བཙུགས་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་དང་། སྨད་
ར་བཏང་ཙན་མི་བཟོད་པར་འདི་ལ་དུག་གཅིག་བཏང་རྒྱུ་ལ་སློམ་པའམ། ཡང་
ཁ་ཅིག་ཟས་ལ་བཏུབ་ལ་གོས་ལ་ཞེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནང་གི་ཆགས་པ་ཆུང་ལ་
ཕྱི་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡོན་ཏན་ཙམ་མེད་
པ་ལ་ཁེངས་ནས་ཕྱིན་པར་རྟེབས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡུལ་
དུ་ཆོས་འཆོར་ཁ་ཅིག་བྲེས་སུ་ཆས་འཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་ཁ་

ཅིག་སྡིི་པ། ཁ་ཅིག་གླུ་པ། ཁ་ཅིག་སེར་སྣ། ཁ་ཅིག་ཕྲག་དོག

ཁ་ཅིག་ཞེ་སྡང་། ཁ་ཅིག་ནོར་ཕྱིར་འཆི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་སྐལ་པར་

བཞད་ཀྱང་འཛད་པ་མེད་གསུངས། དམ་ཆོས་ཉན་བཞད་ལྷ་བསྒོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་གཅིག་དགོས། དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་

པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཕྱོགས་མེད་ནས་སྦྱོང་བ་ཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་སོ་

སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐའ་ཆོ་དཔར་བྱས། བླ་མའི་གདམས་ངག

ཡོད་ན་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་གང་ཆེ་བ་དེ་ལ་ཐེལ་པར་སྦྱོང་། ཅི་བྱས་བདག་འཛིན་

གྱི་གཉེན་པོ་སོང་ན་མ་ནོར། བདག་འཛིན་ཐུལ་ཁམས་གསུམ་སྲིད་པ་གསུམ་དགུ་

ཐུལ་ལོ་ཐུབ་པ་ཡིན་དང་ཤ་སྲུང་གང་ལ་མེད་རྩེ་གང་ལས་མེད་གསུངས། དེ་ཡང་

ཟས་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་འདིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཉ་མ་ལྷ་ཁང་

@429 དྭ་ཕྱིན་པ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། སྙིང་ཐག་པ་རུས་པའི་ཁོང་ནས་བློ་སྦྱོང་བ་གླང་ཐང་

པ་དགེ་བ་དཔྱལ་བར་བསྒོ་བའམ། འཆད་དཀའ་བས་ཕ་རོལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལེན་

པ་ལ་དགའ་ཡལ་ལེ་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོང་བའོ། །ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བྱ་བ་

བསྒྲིང་བསྐྱིད་བྱས་པ་དང་ཚིག་དེ་ངོ་ཤེས་པས་མི་ཚོག །དོན་ནང་དུ་ཉམས་སུ་

ལེན་པ་ཅིག་དགོས་གསུངས། བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒོམས། །ཞེས་

པ༔ སྤྱིར་ཡོད་པ་སླམ་བྱེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ལ་མ་བྱུང་ན་ཉམས་འགྲོ་བས་འདི་དག

ལ་རྟག་ཏུ་བསྒོམས་པར་བྱའི་བཀོལ་བ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རང་ལ་དྲིན་ཆེ་བའི་མཁན་

སློབ་དང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་སྡིག་བསགས་ན་ཚེ་འདིར་གྲགས་པ་ངན་པ་འབྱུང་། དེ་

ཙན་བློ་སྦྱངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བས་དྲིན་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྣེ(m)། གཉིས་

པ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པའི་གྲང་གྲོགས་པ་འདུ་འཚོག་སྐབས་སུ་བྱེད་ཅིང་བསྒྲེ་སླད་ཆེ་བའ་

རིའུ་རྣམས་ལ་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་པ་འཚོར་བས་རྟག་ཏུ་བཀོལ་ལ་བསྒོམ། གསུམ་

པ་རང་དང་འདྲེན་ངེས་སུ་འདུག་སྟེ། མི་ཆོས་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དང་།

ལྷ་ཆོས་ཀྱི་མཆེད་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ལ་རྟག་ཏུ་བཀོལ་བ་བསྒོམ། དེ་མ་བྱུང་

ན་ཆོས་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་མཆིལ་མ་བསྐྱུར་བ་བཞིན་ཅང་མེད་འགྲོ། གྲོགས་

པོའི་མིང་བྱུང་བྲིས་ནས་སྟན་འོག་ཏུ་སྦྱིབ་པ་བྱུང་བ་དང་། གྲོགས་པོ་བབས་པ་

ལ་ངན་པ་དེ་སྐྱ་ཞལ་སོང་སྙིང་ཆོམ་ཟེར་བ་ལྷ་བུ་ལ་བློ་སྦྱོང་གི་གནས་མེད། བློ་

སྲོང་སྤྱིའི་ཆོས་ཙམ་ཡང་མི་ཡོང་བས་བཀོལ་ཞིང་སྲུང་བ་གལ་ཆེ། བཞི་པ་ཚུར་ལ་

གནག་པའི་རིགས་ཏེ། ཕར་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང་ཚུར་ལ་གནག་པའི་

རིགས་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཤ་འཁོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་བློ་རྩོལ་ན་

སྙིང་རྗེའི་ཐག་པ་ཆད་ཟེར་བ་ལྟར་འོང་བས་བཀོལ་ལ་རྟག་ཏུ་སྒོམས། ལྔ་པ་ཚུར་ལ་ཅི་

ཡང་མ་བྱས་པར་ཕར་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རིགས་ཡོད་དེ། གཙང་

@430 དུ་བརྡེ་གཅིག་ལ་འདི་དང་པོ་ནས་སྙིང་དུ་མ་སྡུག་ཅེས་པ་དང་། སྐྱིད་སྐད་དུ་འདི་

ལས་སྙིང་དུ་མ་སྡུག་པ་མ་བྱུང་ཞེས་དད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་སྡིག་སྡུག

བླངས་ཏེ་རང་གི་བདེ་དགེ་དེ་དག་ལ་གཏོང་བའོ། །འདིས་གཙང་མར་གཏོང་བ་

ཡང་དཀའ། དགེ་བཤེས་ཀུན་ཡང་། རང་ག་ཕན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཕན་ན་དགའ་

བ་དང་། མི་སྐྱ་ཀུན་འདི་ཤི་ན་མཁར་དཔེ་ཡོང་དུ་རེ་བ་ལས་མེད་པ་ལ། བརྟེ་

ཀུན་ལ་འདི་ཤི་ན་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཙིག་གེ་ཐོབ་སླམ་པ་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་དག་ལ་

བཀོལ་ནས་མ་སྨོན་ན་ཙ་བ་ཆད་པ་མ་ཚོར་བ་ཕུ་རྒྱུང་བའི་གསུང་ལྟར་རྟག་ཏུ་བསམ་པ་

ལ་གལ་ཆེའོ། །རྐྱེན་གཞན་དག་ལ་ལྟོས་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་

སྒོམ་གསུམ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་མི་སྲིད་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་
ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། ཟས་གོས། གནས་ཁང་། སྒྲུབ་གཡོག །སྒྲུབ་རྫས། ན་སོ་
ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་དང་། དགྲ་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དགོས་ཏེ།
བྱང་པ་ཤེས་རབ་འབར་ལ་པོ་ཏོ་བས་ཆོས་བསམ་དུ་བཏུབ་བམ་གསུངས་པས། ལྟོ་
འགྲངས། ཁ་ཏོམས་གྲོགས་པོས་བློ་རྩ་མ་བློངས་ཅན། སྲག་སྲིག་བཏུབ་པར་
སྣང་ཐེར་བ་དང་། དགེས་བཀོར་སྤྱུན་སྤྲ་བའི་གྲྭ་པར་མ་འཛོམས། ཡུལ་དུ་

ཕྱིན་ལ། འཛོམས་ཅིག་བྱ་སླམ་ཙན་ས་གཉི་ལྷུང་དུ་ཕྱིན་པས་འཛོམས་པ་ཅིག་བྱུང་

བས་རྨོངས་ནས་མ་གོ་བར་འདུག །འཁོར་བ་བྱ་བ་དེ་མ་འཛོམས་པའི་མིང་དུ་འདུག

པ་ལ་ཟེར་བ་དང་། མཁྱེན་ཀ་མའི་དེར་མ་འཛོམས། གཙང་དུ་བྱོན་ནས་འཕྲུན་

རྐྱེན་འཛོམས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དང་རང་གི་ཁམས་གསོ་བ་དང་

བཟང་དུ་བྱུས། སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་ཟེར་བ་དང་། ཁ་རག

པའི་སློབ་མ་ཁམས་ལོག་པ་འབྲི་མར་གྱིས་མར་ཁྲུ་བཏང་བས། འབྲིའི་ནུ་

མ་ལ་བསྙོམས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་ལས་ཆ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཁོ་བོ་ཡང་ཁོང་དག

@431 གི་ཞབས་ཀྱི་གཉེར་མ་སྟོན་ཅིང་ད་འདི་ཙུག་སོང་བ་ལ་ད་གྲུབ་ཐོབ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་

གསུངས་པ་དང་། སེ་སྟོན་བྱུང་འབར་ཡང་། གཞོན་པ་འཕྲུར་བ་དམར་ཐོལ་

ལེ་བ་མཐོང་ཙ་ན་ངས་ཁྲིད་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་འདུག །ཅེས་དང་། རྒྱུས་འཁོགས་

པ་མཐོང་ཙ་ན་ཁྲིད་ཤོས་མ་ལོག་པར་སྨྱུད་ཟེན་ནས། ད་ངའི་འདིར་བསྡད་ཀྱང་

ཕན་པ་མི་འོང་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དོ་ཅི་གྲོགས་པོ་སེམས་རེམས་པ་རྐོ་

གཅིག་དང་འགྲོགས་པས་བཀྲུབ་པར་བྱུང་ཟེར་བ་ཡོད། ཁ་ཅིག་ཁྲིལ་བས་མ་བྱུང་།

དལ་ནས་འོང་བར་སྣང་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡིངས་ནས་མ་བྱུང་དབེན་ན་འོང་ཟེར་

བ་ཡོད། གཉག་སེང་གི་གྲགས་ཤེད་དཀའ་གདམས་པ་ལས་འབྲས་བསྒོམ་ཚན།

ངའི་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས། འདི་ཀུན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཁོང་ཇི་ཙུག་བསྒོམ་

ན༑ ལས་འབྲས་ལས་འབྲས་ཟེར་རམ་གསུངས་པ་ལ། འདི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་

པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གང་ལའང་ལྟོས་མི་དགོས། འཛོམས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་

དུ་བྱས་ནས། མ་འཛོམས་ན། མི་ལྡང་ན། བྱམས་ན། འཁྲུགས་

ན༑ འབྱོར་ན། རྒུད་ན། ན་ན། མི་ན་ན། རྒན་ན། གཞོན་ན། ལྟོགས་ན། འགྲངས་

ན། དགྲས་བཙོར་ན། སྤྱང་འགོང་གི་ཚ་རག་རྒྱུགས་ན། ནླ་མས་ཐུགས་ལ་

བཏགས་ན། མ་བཏགས་ན། གྲོགས་པོས་བློ་རྩེ་བློངས་ན་དེ་དག་རྒྱུ་མཚན་

བྱས་ནས་བསྒྲོམས་པས་ཆོག །གླང་ཐང་གི་གཉེན་སྟོན་ཞེས། ཚབ་ནང་མ་མང་པོ་

མེད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཐུན་རེ་ལ་དོད་བྱས་ནས་སྤྱད་དོ་ཟེར་བ་དང་།

ཇོ་སྲས་སེ་ཏྲི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཏམ་སྤར་གླེང་པ་ལྟར་ཡིན། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་

དུ་སྦྱངས་པས་ཆོག །ཁོམ་བྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱངས་པས་ཆོག །འདི་ལ་

མཐུན་རྐྱེན་སེམས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ཅན་གཅིག་ཕུས་ཆོག །སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་

སེམས་འདི་ལ། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་གཅིག་མཆིས་ཏེ། །གང་ལྟར་གོམས་ @432 པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་། །བྱ་བ་ཡིན་པས་གང་ཙུག་བྱ་བརྟུབ། །འདད་ལ་ས་ཟན་

ཀོ་འཐས་མེད། གང་ཚུགས་བསླབ་བསླབ་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱིས་མི་ལ་འཆད་

ཅན་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་སླམ་པ་དེས་མི་འོང་། ང་རང་ཉམས་སུ་བླང་བསྒོམ་

སླམ་པ་བྱུས་ན་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་གདོད་འོང་བ་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་ན་ལྷ་གསོལ།

ཡང་གཞོབ་ཐོད་དུ་སྦྲུང་བ་ཅིག་དགོས་གསུངས། ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་བླང་།།

གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །རིས་འཛོག་མི་བྱ། ཞེས་

པ་ནི། རེས་བློ་སྦྱོང་བསྒོམ། རེས་བློ་མ་ཁེལ་བར་གཞན་འདྲ་ཆོལ། མཚན་ཉིད་

པ་ལ་ལ་དག་སྡེ་སྣོད་དུ་མ་ཤེས་ཀྱང་འཆི་བ་དྲན་ན་འདིས་གོ་མི་ཆོད་སླམ་ནས་སྤྱུགས་

པ་ཆུང་མ་ཅན་རེའི་གན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་འདྲི་གདོན་

གྱི་དགོས་པའི་སྤྱགས་ཁོན་བཟློས། རེས་འགའ་གཏོང་ལེན་བསྒོམ། རེས་

འགའ་ཕྱི་མའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་གཞོན་ན་གཉིས་ལ་ཞོན་ན་བར་དུ་ལྷུང་། ཁ་ཅིག

འདི་བསྒོམ་པས་སྙིང་པོ་བགྲང་མི་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ལྷུང་བ་བཤགས་མི་དགོས་

ལྷུང་བས་ལུས་ལ་གནོད་དམ་སེམས་ལ་གནོད་ཟེར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནའང་མིས་མཐོང་དུ་རེ་བའམ། མཐོང་ན་དགའ་བ་འབྱུང་བས་ས་གཏོར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནོར་ཟེར་བར་བཟུ། འོན་འདིར་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན་ལྟ་བའི་ཤན་སྦྱོད་པ་ལ་མ་ཕོག་པར་ལུས་ངག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། འདུལ་བ་ནས། ཇི་ལྟར་བཅས་པ། ཇོ་བོ་སྟོན་པ། པོ་ཏོ་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་གྲྭ་མ་ཆག་ཟུར་མ་ཉམས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསམ་པ་འདི་འབབ་ཞིག་སྐྱོང་བའོ། །ཡང་སྤྱོད་པའི་ཤན་ལྟ

བ་ལ་ལོག་ནས། རྣམ་རྟོག་གི་མདུད་པས་བཅིངས་པ་ཡོང་ཡང་ཁ་ཅིག་སྡུགས་

ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བའི་ཕྱི། འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུགས་ཕྱི། ཆོས་ཐམས་

@433 ཅད་གྲུ་བཞིར་ཁྲིར་ཤེས་པ། ངའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསང་

ཕུ་བ་གསུང་སྐད། འདི་ལ་གོ་བས་མཐའ་ཆོད་པ་དང་། བྱེད་ངོ་མ་ཤེས་པ་མེད་

པ་ཅིག་མ་བྱུང་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ཇི་སྐད་བྱས། ཁ་ཅིག་གིས་ཇི་སྐད་བྱས་པས་ཅི་ཙུག

ཡིན་ནམ་སླམ་པ་འོང་བས། དེ་ཙུག་མ་སོང་བར་སྒྲོ་འདོགས་བད་ཀྱིས་ཆོད་པར་བྱས་

ལ། ཉམས་སུ་འཇུག་ཏུ་བླང་བར་བྱའོ། །ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་

ཐམས་ཅད་འདིས་བྱ། །འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་

ཅད་བདག་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་བར་བློ་སྦྱོངས། འཛོམས་མ་འཛོམས་ལ་སོགས་

པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ལ་འདི་ཁོན་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །དོལ་ཆོད་

དུ་སྦྱང་། ཞེས་པ་གསུང་བགྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །ཧོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་

བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཆེ་བརྟགས་ནས་དེའི་

གཉེན་པོ་དགོས་སུ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་ལ་འབད་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། ཡང་ཁོང་གིས་ལན་

ཟེར་བའི་འདས་པའི་ཉེས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འདི་འདྲ་བྱུང་ན་གཉེན་པོ་འདི་

བཞིན་བསྟེན་སླམ་དུ་གོ་གྱོན་ཞིང་སྨྲུང་བ་སྟེ། འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ན་

ཚ་དང་། དགྲ་འདྲེའི་གནོད་པ་དང་། ཐང་ཆླ་མ་རྙེད་པ་དང་། ཁ་ཐང་

ཟེར་བ་དང་། རྐུན་མ་དང་། རྟུང་བརྡེགས་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་

ལ་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བུ་ལོན་དང་། ལན་ཆགས་དང་། ཤ་ཁོན་ཅི་ཡོད་པ་

ཐམས་ཅད་དེས་བྱང་པར་གྱུར་ཅིག་པར་བློ་སྦྲུང་། མ་འོངས་པའི་ལ། དོ་ནུབ་

སྤྱོད་དམ་ཐོ་རིངས་ནས་བཟུང་ནས་ཀྱི་ལ། ཁྱོད་དེར་བཏང་ན་ང་འདིར་ཆ་ཟེར་བ་ལྟར།

ང་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། རྐུན་མ་འཛུགས་པ་དང་། འདི་ནས་བཏན་

ནས་སྟང་པ་དང་། ནད་དྲག་པོ་ལ་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་བཞིན་སྒོམ་སླམ་དུ་ག་གྱོན་པ་སྟེ། པོ་ཏོ་བ་རང་ཅག་ལ་གཙང་

@434 མོ་གཅིག་གིས་བུ་ཆུང་སྐྱེལ་དུ་བྱུང་ན། ཞེས་པ་ལ། སྤྱན་མངའ་བ་ང་ནི་མི་

དགའ་བར་འདུག་ཅེས་དང་། ཕུ་ཆུང་པ་ང་ནི་འཆི་བས་གོ་བ་འདུག་ཅེས་པ་ལྟར་

འདས་པ་མ་འོངས་གཉིས་ལ་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་མོ། །ཡུས་མ་སྒོམ། ཀོ་ལོང་

མ་སྤྱོམ། ཡུད་ཙམ་པ་མི་བྱ། འོར་ཆེ་མ་འདོད། ཅེས་པ་གསུང་བགྲོས་

མ་བཞིན་ནོ། །སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་བདེ་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་སྒྱུར་བར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟ་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་པའི་སེམས་ཅན། དུས། ཚེ། ཉོན་

མོངས། ལྟ་བའི་སྙིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར། བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་

སོགས་ཆོས་དཀའ་ཞིང་མི་འདོད་པ་ཤ་སྡུག་བྱུང་བ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ལམ་དུ་སྒྱུར་བའི་ཆོས་བློ་སྦྱོང་འདི་ཡིན་པས། གང་མ་བཏུབ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་

བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་

བའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་རངས་པའི་རྒྱུ་དགུ་བསྟེན། ཅེས་པ་ལྟར། བླ་མ་ཆོས་

འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་བསྟེན། གྲོགས་འདི་བསྒོམ་པ་དང་འགྲོགས། ཆོས་འདི་སྟོན་

པ་ཉན། དེའི་གེགས་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྲུངས། །མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསགས།

གསོལ་པ་གདབ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་འཕྲིན་ལས་ཞུ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་

ཀྱི་ངེས་པ་བསམ། རྣམ་རྟོག་ངོ་ཤེས་པས། གཉེན་པ་མེད་པར་རྐྱེན་མ་ངོ་

ཤེས་པའི་ཉམས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཧ་ཉོན་མོངས་པ་རམ་རམ་བྱུང་ཙ་ན། ཧ་ཉོན་

མོངས་པ་དང་། དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དེ་དགྲ་རང་ཤེས་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལན་ཅིག་དྲན་པ་དང་། མོས་པ་ལན་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། ལན་ཅིག་སྦྱོ་བ་སྐྱེས་

པས་ཀྱང་གཉེན་པོར་འགྲོ། ལོ་བརྒྱར་འགྲོགས་ཀྱང་སློམ་རྒྱུ་འདི་ལས་ཡེ་

མེད། །སྙིང་ཆུང་ཡང་དམར་དམར་ལྡེར་ལྡེར་པོ་གཅིག་ལས་མེད་གསུང་ངོ་།།

@435 མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་འདི་གསེར་གླིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་

གསུང་བསྒྲོས་མ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོང་གི་གསུང་བསྒྲོས་འདི་

རྣམས། སངས་རྒྱས་བསྒོམ་པའི་ཚོགས་བཤད་མ་ལས་གསལ་བར་བྱུང་བ༔ བློ་

སྦྱོང་གསུངས་བསྒྲོས་མའི་ཁ་སྐོང་དུ། བྱ་བྲལ་བ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡི་

གེར་བཀོད་པའོ། །སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ། །ཨོཾ་བཛྲ་སཏྭ་ས་མ་ཡ། མ་ནུ་པཱ་

ལ་ཡ། བཛྲ་སཏྭ་ཏྭེ་ནོ་པ་ཏི་ཥྛ། དྲི་ཌྷོ་མེ་བྷ་ཝ། སུ་ཏོ་ཥྱོ་མེ་བྷ་ཝ། སུ་པོ་

ཥྱོ་མེ་བྷ་ཝ། ཨ་ནུ་ར་ཀྟོ་མེ་བྷ་ཝ། སརྦ་སིདྡྷི་མེ་པྲ་ཡཙྪ། སརྦ་ཀརྨ་

སུ་ཙ་མ། ཙིཏྟ་ཤྲི་ཡཾ་ཀུ་རུ་ཧཱུྃ། ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧོ། བྷ་ག་ཝན་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་

བཛྲ་མཱ་མེ་མུཉྩ་བཛྲཱི་བྷ་ཝ་མ་ཧཱ་ས་མ་ཡ་ས་ཏྭ་ཨཱཿ || སརྦ་མངྒ་ལ||

ཛི]